

העולם הזה

20

עמודים

✱

נשואים בין עדות

האם יש
להם סיכוי?

✱

סכין בגב

מדור שבועי מאת

עמוס קינן

✱

"לאנדרוגינוס"

עתון חדש

בעריכת

לילי גילי

בלי מורא -
בלי
משוא פנים

ס. 853, שנה 17

"ב אדר א' תשי"ד

25.2.54

מחיר 300 פרופה

העולם הזה 853

מאה-שערים היא מבצר של ימי-הביניים בתוך ירושלים החדשה.

ימי-הביניים אינם רק תקופה של קדרות ודכאון. היתה זאת גם תקופה של גענונים למשיח ומוסר אנושי. גם אלה וגם אלה, האורות והצללים, מיוצגים מי-יום בשפע בשכונת מאה-שערים.

לפני למעלה מ-80 שנה באו "ילדי המוות" כפי שקראו להם הערבים, מבד גיטאות אירופה ואסיה, למות לרגלי החומות האפורות של עיר דוד.

הם לא מתו. הם בנו מאבני-ירושלים הכבדות גמו חדש, העתקה מדויקת של גמול

אמונה מיואשת, רוצים במדינה שלטון זה. הם הגווארדיה החדשה בקרב האחרון, המשמר הנפלד אך אינו נכנע.

אולם אין הם רק חיל-משמר נמשלט מנותק. מפעם לפעם הם מנסים לנחות אל השטח מסביבם. להכתיב את רצונם לאנשים שמצאו חיים חדשים. אז גועשת ההתנגשות — הפגנה ב-ירושלים, קרב בחצרות מוד סו-לוני מים, אפילו התנגשות על מדרגות הקונסוליה הישראלית

בני-יורק.

התנגשות זו היא בלתי-למנועת. אולם חיי בת המדינה החדשה להפוך את רוחם של בני מעוט זה, ככל מעוט אחר, העתונות

בתוככי מאה שערים

מוצאים: בנינים ארוכים וצרים, המשמשים גם חומה מסביב לחצר ענקית, רצופה אפי-נים, ובה בנינים נוספים: ישיבות, בתי-כנסת (למעלה מ-40), מקוואות, חנויות (מאות חנויות קטנות) ושוק רחב-ידים בו גדל עץ-איקליפטוס בודד — העץ היחיד הנראה בש-כונה כולה.

הזמנים החדשים והמנהגים החדשים הלכו על פני השכונה, ולא חדרו לתוכה. בניה חיים, דובשים וחושבים כאבות-אבותיהם. הם יודעים כי הוטל עליהם מצור, כי גמול שה מלחמה על חיים ומוות נגד דרך-חיייהם. העם החדש התרגל לראות בהם שריד של גזע מת, זכר לעבר המעורר תיעוב, מכשול בדרך התקומה של אומה צעירה ומדינה חדשה. הוא מנסה לדהק אותם אל החומה, ליטול מהם את ילדיהם, הם מתנגדים בכוח

הישראלית טרם חדרה אל הסומטאות הצ-רות האלה. אל הישיבות, אל הדרג-החדרים של הכתבים הפרטיים. אולם בדיוק זאת הטיוח "העולם הזה" על כתבו הראשי, עמנואל פרת, שניסה לחדור לתוך תוכני החיים של ה-מבצר הנצור, לתארם באופן אובייקטיבי-ל-חלוטין, על היפה והרוחה, החיים והשליטה. פרת התלבש כתייר אמריקאי אדוק (ראה תמונה למעלה). הפתובב משר במה ימים בשכונה כשהוא משתדל להיכנס לשיחה רצינית עם כל אדם שנתקל בו, להבין לא רק את מעשיו-הם של בני מאה-שערים אלא גם את מחשבותיהם. בעמו-דים הבאים הוא מגיש את הרוח-השלו.

גדולה של מאה-שערים. בדרך גילה לי ש- בעוד חודשים מספר יצא בנו, יעקב, לאר- צות-הברית, ללמוד אצל אחד הרבנים הגדו- לים. הוא היה גאה בבנו: יעקב הנו תלמיד מצטיין בישיבה ויש לו כל הסיכויים להיות לגאון בישראל.

אולם בית-הכנסת של הישיבה היה ריק מאדם; התלמידים למדו באולמות הסמוכים. אחדים מהם ניצבו ליד הכתלים, כשידיהם הצמודות-חיזורות מחפות על עיניהם, ומל- מלו תפילות-לחש. אחרים ישבו על ספסלי עץ ועיינו בספרים עביכרס, כשהם מתנוד- דים אנה ואנה. אחרים התוכחו על קטעי גמרא קשים, כשכל אחד מנסה לשכנע את חברו בהגיון, בתנועות ידים ובצעקות. הילדים ששיחקו בחצר נאספו מסביבו וצעקו: "מריקאנר! מריקאנר!" כל האנשים שפגשו בנו, עצרו את רבי יצחק ושאלו עלי. הם נהגו בי יפה. לכולם יש קרובים בארצות- הברית. רבים מהם שהו באמריקה, רבים אחרים מתכוננים לנסוע לשם. מאחר שהייתי חדש בארץ, הרשיתי לעצמי לשאול שאלה תמימה: "מה עושים כל האי- נשים הללו?"

"הם מתפללים ולומדים."

"מתי הם עובדים?"

"הם אינם עובדים."

"אם כן, כיצד הם חיים?"

"הארגונים הדתיים בארצות-הברית תימ- כים בהם."

סונה ליוה במקוה

לא יכולתי לשהות שם זמן רב. נפרדתי מרבי יצחק בתודה ויצאתי לחפש את ה- המקוה, המשמש מקום מפגש כללי ליושבי מאה-שערים, ממש כשם ששימש מקום מפגש ליושבי רומא העתיקה.

בכניסה קניתי כרטיס אצל הבלן, שהיה מופתע במקצת, קיבלתי מגבת, חתיכת-סבון ומפתח של תאי-בגדים.

חדר-המרחץ של המיקוה היה מלא אדים. המקום היה חם ומלא בני אדם, בעלי גילים שונים וקנים שונים. המקואות — בתי-ה- מרחץ הדתיים — אינם נבדלים מבתי-המרחץ החילוניים: גם כאן שרים בני-אדם בתוך ה-

פגמיות-השכונה. אני מקוה רק שאם יקרא רבי יצחק, שהפך למורה הורך שלי, שורות אלה, לא ידון אותי לכף-חובה. סיפרתי לו שהגעתי העירה זה עתה ויש ברצוני לראות את מאה שערים. "האם אתה עתונאי?" שאל בלכסנו מבט לעבר המצלמה

ידך ללא ילדות. ילד בן חמש. כבר בגיל זה הוא יודע את התנין על בוריו. במ- אה שערים דומים הזקנים לידיים ואילו הי- לדים — לזקנים בגלל רצינותם ותלבשתם.

שלי. לא, הפעם לא הייתי עתונאי. נשלחתי על ידי אבי לברר אפשרויות של עסקי קירור בישראל. דבר זה הניח את דעתו של רבי יצחק: הוא האמין בצורך לקיים קשרי-מסחר בין ישראל וארצות-הברית.

רבי יצחק אהב לדבר אנגלית. הוא התגו- רר בניו-יורק במשך שנים מספר. סיפרו לו שבאתי מסן-פרנציסקו. הוא לא היה שם מימיו; אבל הוא שמע שקליפורניה דומה מאד לישראל.

הם אינם עובדים

הוא הולך אתי אל אחד מידידיו בישיבה

ישנם רק שני סוגים של בני-אדם היכו- לים לחזור לשכונת מאה-שערים בלי לעורר חשד: בני סוגם של התושבים, או תיירים. אני החלטתי להתחפש לתייר: השגתי כובע, החבתי בפי מקטרת, לבשתי מעיל ארוך ו- תליתי על כתפי מצלמה.

בפני עמד קושי אחד: איני שומע אידיש. על כן לא היתה לי ברירה, אלא לדבר אנ- גלית ועברית רצוצה. וכך ניצבתי ליד שער הברזל, בכניסה לשכונה, שעליו היה שלט.

לתשומת לב

אנו, גרי שכונת מאה-שערים פע"ק (פרבר עיר קדשנו) ירושלים, מצ- הירים כי אין אנו סובלים שבשכור נתנו תצאנה נשים, או בנות, לר- חוב או לחצר של רבים:

בתלבושת בלתי צנועה.

כגון: שמלות קצרות, או בתי ידיים קצרים, או בית צוואר פרוץ, או יחף, או בגדים וגרביים שעור בשר נראה מתוכם, או אשה נשואה פרוצת-ראש ח"ו (חס ושלום). נא לא לצער אותנו ולא להפריע את מנוחת-דעתנו.

התבוננתי ונכנסתי לשכונה. הרחוב הראשי של השכונה היה גדוש תנויות שונות ומלא שאון ופעלתנות. רוכ- לים פרשו מחצלות על מרצפת האבן והציעו את סחורתם: נרגילות, כדי נחושת ומגשים נוצצים. כבסים היו תלויים על חבלים באמ- צע הרחוב, ונטפו מים על ראשי העוברים- ושבים; אבל איש לא שם לב לכך.

לא עברתי יותר מעשרים צעדים, בטרם עצר אותי גבר כבן 60, בעל זקן ופיאות שחורים-אפורים, ושאל אותי באנגלית רצו- צה אם אני מחפש משהו מסויים.

פתע נראתה לי כל ההרפתקה חסרת-טעם. היה עלי לשקר לאדם זקן ותמים זה; אבל לא היה לי מוצא: הייתי מוכרח לראות את

* לשכונה רק ארבעה שערים. השם אינו מתכוון לשערי כניסה אלא נובע מבראשית כ"ו 12 בו זרע יצחק, מצא מאה שערים (יבול מבורך פי 100).

צניעות תינוקות. תינוק הוא בכל מקום תינוק. המבוגרים יכולים להקפיד על כיסוי מקסימלי — תינוק זה יש לו מושגים משלו על צניעות, הנוגדים מושגי המבוגרים.

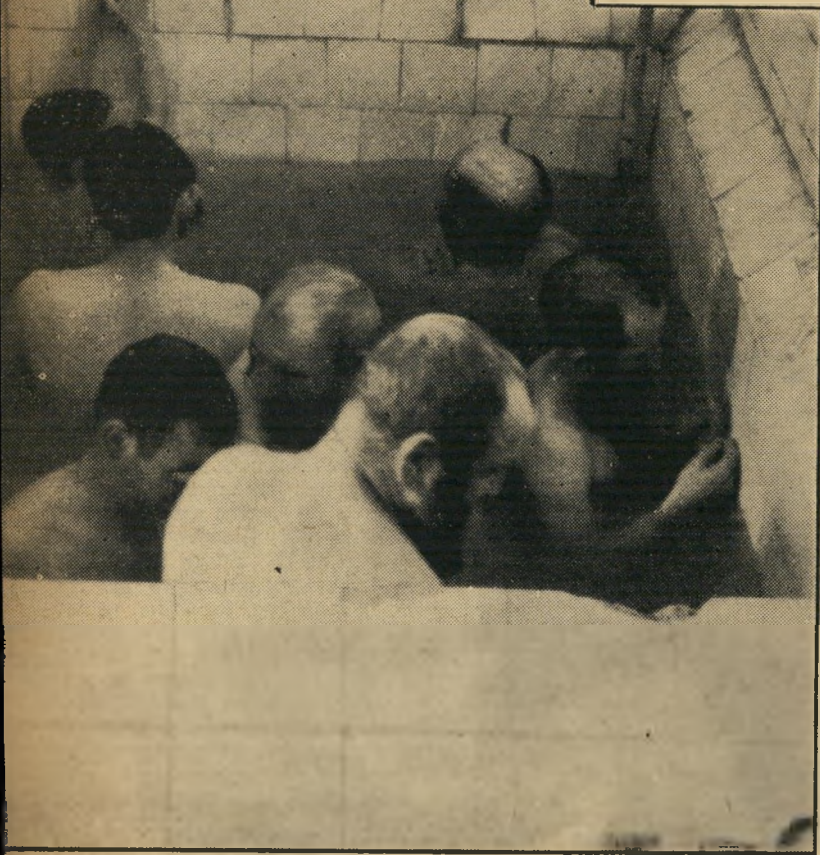
בפנים ובחוץ

מימין: הסימטה הראשית של השכונה. היא ממלאה תפקיד חיוני בחיי השכונה, משמשת כשוק, מרכז-חדשות וגם טיילת. מראה אינו שונה כמעט במאומה ממראה של גיטו פולני, מלפני המלחמה. לפעמים יוצאים התושבים החוצה, יוצרים ניגודים ציוריים בהופעתם הגלוית ה- קודרת, ברחובות ירושלים החדשה (משמאל).

בתוך המקווה

תמונות אלו הן היחידות שצולמו אי פעם בתוך המקווה של מאה שערים. למראה הגברים שעסקו במצוה המפורשת, לא יכול היה הצלם אלא למלא מצוות מקצועו ולצלמם, מבלי שירגישו בו. מי המקווה נקיים ביותר וכדי שהטובלים לא יצטננו בקור הירושלמי הגדול, תוממו המים במיוחד.

מותר לעשן. המסורת החסידית אינה מסורת של כבלי ברזל. להיפך — היא מתירה לנער זה שחזר ממסיבת ברימציצה לעשן.

פיאה-נכרית בלונדית מכוסה מטפחת-ראש כחולה-דלה.

בשעת הסעודה שוחחנו יל ההפגנה הגדולה שעמדה להערך בישיבה הגדולה של מאה שערים, נגד חוק השרות הלאומי לבנות. רחל, אמו של שמואל, אשה בעלת-בשר כבת 45, היתה נרגזת ביותר, טענה כל הזמן: „אמור לי, הקיים חוק לשרות לאומי לבנות גם באמריקה?“ עניתי לה שבארצות-הברית ישנם גברים רבים, ואין לה כל אויבים על גבולותיה, וכי בישראל המצב שונה לגמרי.

רחל לא שמה לב לתשובתי. „הם רוצים לקחת את לייקה שלי. אין זה מספיק להם שבני חיים, נפל בעיר העתיקה. לא אניח להם להפוך את לייקה שלי ל„שיקסה“ — או למשהו גרוע מזה.“ עניתי לה שידוע לי כי נערות ישראליות רבות הקריבו את חייהן למען המולדת, וכי נערה הגונה נשארת הגונה בכל מקום; אבל תשובתי לא סיפקה אותה.

בן-גוריון גרוע מגוי

כאשר עמדתי לעזוב את שכונת מאה שערים, ראיתי מחזה מוזר ביותר: נער כבן-13, בעל מכנסיים קצרים וגרביים ארוכות, עמד ועישן סיגרית מבלי שינסה להסתר את מעשיו הוא ניצב ושוחח עם נער בן-גילו, מצץ את הסיגרית בתענוג רב.

„אמור לי, האין אביך מלקה אותך על עישון-סיגריות“ שאלתי.

הנער סקר אותי מכף רגל ועד ראש, השיב שהוא חזר זה עתה מחגיגת בר-מצוה של ידידו ובמקרים כאלה מותר לנערים לעשן ולשתות יין. הוא היה יפה להפליא. היו לו עיניים כחולות עמוקות, פיאות וגבות-עזיניים שחורות כעורב. שערתי שהיה לו שיער נהדר, בטרם גילת אותו והשאר רק את הפיאות.

בהיותי תייר, הרשיתי לעצמי לשאול שא-לה תמימה נוספת: שאלתי אותו למשמעותן של הפיאות.

„רק הגויים מגלחים את הפיאות“, השיב הנער, ואני הרגשתי שנאה כנה ועזה כלפי עצמי ופני מגולחים.

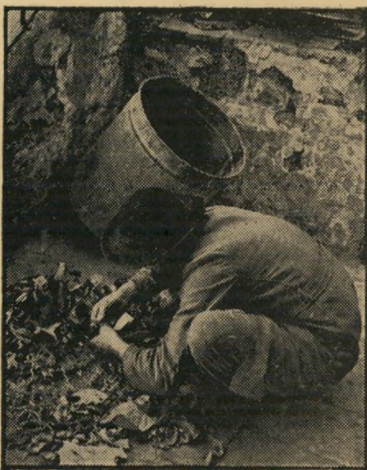
„אבל למנהיגים היהודים הגדולים הרצל (הקשן בעמוד 12)

בתנ"כ. הם לא הקדישו לנו כל תשומת-לב. הילד צעק משהו באידיש, נופף בידיו בהתלהבות. המורה, הלבוש קאפטה שחורה וחיבוש כובע שחור של פרוחת כבשים, רק הגיד בראשו. נראה כי הילד נחפו לספר למורהו את כל הידוע לו.

„מדוע עליו לחזור על שיעורו באידיש?“ „אתה מבין, אנחנו משתמשים בשפה העברית רק לקריאה בספרי-הקודש. כל הסיחות, אפילו פירושים וחיכוחים על התורה מתנהלים באידיש. העברית הנה שפה קדושה, ועל כן היא אסורה לשימוש יומיומי.“

היא לא תהיה „שיקסה“

כאשר שאלתי את שמואל היכן אוכל ל-השיג ארוחת יהודית טובה, לא רצה להיר-אשר.

עירני. השכונה היא קודם כל שכונת-עוני. אולם למי איכפת עושר העולם הזה? העיקר הוא עושר העולם הבא, בו הם רוצים לזכות.

ליכני למסעדה, התעקש לארחני בביתו ה-צנוע.

אמת ונכון, ביתו של שמואל היה צנוע. הוא התגורר בחדר קטן עשוי פחים, שצורף אל בית-הוריו. באותו חדר התגוררה גם אשתו, שולמית, אשה צעירה וחיוורת, בעלת

מים, אלא שהשירים הם עצובים ובעלי אופי דתי.

ידעתי שעלי להזהר בשירתי, אבל כאשר ניגרו המים הלוהטים על בשרי, שכחתי את הדת ואת הזהירות גם יחד. אני יכול לומר בבטחון גמור שזו הפעם הראשונה בתולדות מאה-שערים נשמעה נעימת מונה ליוה בין כתלי המקווה.

בפנית חדר-המרחץ נמצאות שתי בריכות עמוקות, מרוצפות חרסינה לבנה. אחת ה-ברכות היתה ריקה, בשניה טבלו כחצי-הריסר גברים בעלי-זקן וכמה ילדים. הם טבלו במים פעמים רבות ולחשו משהו בלתי ברור.

שאלתי את אחד הצעירים לפירוש הדבר. הוא הסביר לי שזוהי מקוה ושיהודי דתי הטובל בה, עושה מעשה טוב, שיתן י-יתרונות מסוימים בעולם הבא. כן הסביר לי הצעיר שהמים נקיים, היות ולפני טבול במקווה חייב כל אדם להתקלח ולהתרחץ בקפדנות. לעומת זאת, אסור לו ליהודי דתי היוצא מן המקווה להתקלח ולהסתגל במג-בת.

התלבשנו ויצאנו החוצה. שמואל, האיש שאתו דברתי, היה צעיר טוב לב, בעל זקן חום מסולסל ומשקפיים עבים-זוגיות. הוא סיפר לי שהשתתף בכל הפגנות נגד חילול השבת ונגד גיוס הבנות, אבל עתה אין ב-כוונתו להוסיף לעשות זאת.

„כל זה נמאס עלי. לא איכפת לי מה יקרה. הם יכולים לגדל חזירים ולעבוד אלי-לים כאוות נפשם. רבים מחברי סבורים כמו-ני. אנו רוצים רק שהציגנים יעסקו בחוקים שלהם ויניחו לנו לעסוק בתורת-משה.“ שמואל היה עצוב ומלא מרידות. בדבריו לא היה כל כעס, רק גאווה מרה-מתוקה: הוא ידע היטב שהוא משתייך על שומרי-החומות האחרונים המתכבים לסוף.

שאלתי אותו אם הוא יכול להראות לי ישיבה של נטורי-קרתא*. הוא שמח לעשות זאת, היות והוא עצמו השתייך על כת דתית קיצונית זו.

נכנסנו לבניין חדש גמור למחצה, פתחנו את אחת הדלתות ומצאנו מורה בוחן ילד * שומרי-העיר (ארמית). כת יהודית דתית קיצונית, מרוכזת בירושלים, אינה מכירה במדינת ישראל.

העם

איש המוכת

ישנם רגעים בחייו של אדם כשהוא עומד לבדו מול הבורא, מול עצמו, כששום מליצה לא תעזור לו, שום תהליך מחשבתי קנוי לא יקל עליו, כשמשקלו האמיתי מונח על כפות המאזניים.

לעתים קרובות אלה הרגעים האחרונים בחייו.

הם היו רגעי האחרונים של נתן אלבו. רימון היד בחוסר-חיבה מסוים. הרימון הוא נשק ייעל בטוח-קצר, בגלל מסלול-התעופה הגבוה וזווית-הירידה התלולה — דבר המאפיין שר לזרקו מעבר לחומה או לתוך עמדה נסתרת. אולם הרימון הוא מסוכן לבעליו הבלתי-זהיר לא פחות מאשר לאויביו.

נתן אלבו, חייל צנום, שחרחר ושקט, ישב בערפל אהל, פירק את הרימונים החיים. ליכתע שמע את הצליל הנורא ביותר בעולם: החלישה של פתיל הרימון שהוצת. אורכו של פתיל זה הוא ארבע שניות בדיוק: ארבע שניות בין חיים ומות.

היה זה המבחן העליון. יכול היה נתן אל-בו לזרוק את הרימון הרחק ממנו, לשכב על הארץ, לכסות בידיו את ראשו. חבריו, בחוץ, היו מתרסקים. יתכן והיה נענש עונש חמור. אולם הוא היה חי.

נתן אלבו, מרוקאי, בודד בארץ, לא עשה חשבון פשוט זה. הוא ראה את חברו באו"ל. הוא ידע שחבריו משתעשעים בחוץ. הוא זנק החוצה, צעק "רימון!" רץ אל מחוץ לתחומם כשביצת-המוות לחוצה אל בטנו. כך נראה לעיני חבריו באלפית-השניה האחרונה של חייו.

בימי חייו שמע נתן אלבו פעמים רבות, מפי האורחים שעליהם הגן, כי המארוקאים הם פחדנים, בריזנים, נגועי מחלות ופראי-אדם. הם כעסו כשנכנסו לאוטובוס ולקולנוע בלי תור. גם בשערי מוות נדחק בראש.

שילומים

פתרון החידה

זה כמה חדשים נהנים כל אזרחי המדינה מכספי גרמניה, הוורמים לישראל בשטף השילומים, מזינים כמעט את כל ענפי החיים. אולם עדיין לא נפתרה הבעיה המסקרנת. כיצד עלה בכלל בלבו של קונראד אדנאור, קאנצלר-הברזל הגרמני, לשלם שילומים?

השבוע היה נדמה כי נפתרה החידה. עתה נאי יהודי-אמריקאי שחקר את השאלה, גילה תגלית מרתקת: כמה חדשים לפני שדובר בפעם הראשונה על תשלום שילומים פנתה ממשלת מערב-גרמניה, בסודיות מוחלטת, לחברה יהודית מפורסמת של חוקרי דעת קהל ויועצים-לענייני-ציבור. הפירמה רוו בר נדר ושות', אחת החשובות ביותר בשטח זה באמריקה, נתבקשה לחקור כיצד יכולה גרמ-

ניה לשבור את השנאה של יהודי ארצות הברית, שיש להם השפעה רבה על דעת הקהל האמריקאית כולה.

החברה ערכה חקירה פרטית, לפי שיטת משאלי-גאלופ הידועים, הגיעה למסקנה: הדרך הטובה ביותר לרכוש את לבם של היהודים היא לשלם להם פיצויים עבור הנזקים החומריים שנגרמו לעמם מידי הנאצים. שכן-טרחתם של המומחים הגיעה לכמה עשרות אלפי דולארים. אם לדון לפי ההצ-לחה, אין ספק שבעיני הגרמנים הם היו ראויים לשכר זה.

כנסת

דיון בלתי-תלוי

לפני ארבע שנים הציג אורח ממוצא גר-מני את שרותו למדינה, הודה שאמנם אין לו נסיון במקצוע הנדון אך ישתדל להשביע את רצון הקונות כמיטב יכולתו. התפקיד: חליין.

החליטה: לבטל את עונש המוות לרוצחים, להשאיר את השאלה פתוחה לגבי מעשי בגי-דה. התליין המיועד נאשר חסר-עבודה.

מנה של טיפול. למחרת היום יצאו נציג בתי-הסוהר וכמה נבכדים אחרים להביא את הבשורה השמחה לארבעה לובשי-המדים האדומים בבית-הסוהר בתל-מונדי, שעניבת-החנק הוסרה מצווארם. להפתעתם נוכחו ל-דעת כי הארבעה אינם שמחים כלל. לפי חוקי הארץ, שמקורם בבריטניה, יכול אדם הנדון "להיתלות בצווארו עד צאת נש-מתו", לדרוש עד יום מותו כל מזון שיר-צה, עם כמות בלתי מוגבלת של סיגריות. כך קרה שרוצחי ישראל חיו גם בתקופת הצנע השחורה ביותר על רמה גבוהה יותר מאשר משלהי-המסעים. כשנשתתתה ההוצאה להורג, הגביל שרות בתי-הסוהר על דעת עצמו זכות זו, סירב לתת לאסיר אחד את מנת הטופי היומית שדרש, הגביל את מספר הסיגריות ל-10 ביום.

היה זה מעשה בלתי-חוקי בהחלט: לו

נחמן ממוות ישראל חרבון

"לא מסכים!"

היה אסיר אחד מגיש צו-על-תנאי נגד סוה-ריו, היה זוכה בקלות. למולו של תקציב-המדינה, לא עלה הדבר על דעתו של איש.

כשמע ישראל חרבון (שער העולם הזה 824) כי בוטל עונש-המוות שהוטל עליו בעוון רצח פושע מועד אחר, וכי יחד עם זאת יקבל רק 4 סיגריות ביום ככל אסיר אחר, התרגש. "לא מסכים!" אמר בתוקף.

יחסי-חוץ

מיהו משהו?

בעוד שבועות מספר יתכנסו הגבעות וה-עמקים המוריקים אשר בקרבת הרטוב ב-תימרות עשן סמיך ואפור. עשן זה יעלה מארובות-הענק של בית-החרושת החדש ל-מלט, שמשוון שיטחן את אבני המחצבות הנמצאות בסביבה, יהפוך אותן למלט מהסוג המשובח ביותר.

עד כה הושקעו בשיקום בית החרושת, שנהרס במלחמת העצמאות, למעלה מ-15 מיליון לירות. בראשית הקמתו התעורר חשש שאין יותר מקום לייצור-מלט בישראל. אבל לפני חצי-שנה נפל בידי ישראל לקוח חשוב: הצבא האמריקאי, שהזמין כמויות ניכרות של מלט בשביל בסיסיו בתורכיה. יתר על כן, כאשר הובאו דוגמאות-המלט הראשונות לתורכיה, התפעלו התורכים מטיבה, הזמינו כמויות גדולות לצרכיהם הפרטיים, נוצרו תנאים אידיאליים להפעלת מפעל שמשוון במלוא-הקיטור.

לחץ מסתורי. אולם דוקא עתה, עם השלמת המפעל, נחתה מהלומה קשה על ראשי משקיה-המלט הישראליים. יבואנייה-מלט התורכיים הזמינו 75 אלף טונות מלט לשנת 1954; אולם הממשלה התורכית עיכ-בה את מתן רשיונות-היבוא. הנימוקים לכך הנם, לכאורה, מסחריים, אך ברור שמאחור-ריהם מסתתרת מזימה פוליטית. משהו מפ-עיל לחץ על תורכיה, מתוך כוונה לפגוע

* כבר נקשע כל ההכנות להקים אגף ל-דונוסלמוות בבית-הסוהר החדש ברמלה, שיועבר עתה לרשות אסירים פחות מכובדים, ישמש כצינוק רגיל.

בייצור המלט של ישראל, לשלול ממנה מטבע זר חיוני.

לא היה קשה לנחש מיהו מישהו זה.

פיתוח

עפרות ארצנו

ד"ר דב יוסף לא נטה מעולם חיבה רבה לעתונאים — ביחוד בתקופה בה הציקו לו העתונאים בודון על כל צעד ושעל, בשמשו כשר-התספקה והקיצוב ולאחר מכן כשר ה-מסחר והתעשייה. אולם עתה, לאחר שהפך לשר-הפיתוח, נאלץ לעבור לעבודה שאינה מביאה לו כמעט כל פרסומת, החל ד"ר יוסף מתגעגע לימים הטובים בהם עבר שמו מדי לילה תחת מכבש הדפוס, אם כי בתוספת הש-מצות ססגוניות.

לפני ימים מספר הוביל שר-הפיתוח קבו-צת עתונאים למכתש הגדול. הוא הצביע על שכבות-חול אפורות אי-שם במכתש, הצהיר בקול דרמטי: "מיליונים טונות של ברזל טמונים במקום הזה! העפרות עשירות ל-הפליא, הן מכילות מ-35 עד 50 אחוז ברזל! בקרוב לא נצטרך להביא ברזל מחוץ לארץ!"

לתמהונו של השר הקדישו העתונאים לדבריו רק שורות מספר. הוא התאכזב קשות וב-צדק: עתונים מקצועיים זרים היו מקדישים לדבריו תשומת-לב רבה יותר, אם כי לשלי-לה. הסיבה: איש-מקצוע יודע שעפרות ה-מכילות פחות מ-50% ברזל נחשבות ל-עניות ביותר ובלתי-ראויות לניצול.

אך יתכן והיה מקום למעט פטריטיזם, חי-בה לברזל הישראלי הראשון אחרי 2000 שנה, תוך שינוי קל בשיור של ביאליק: "עפרות ארצנו באשר הן שם..."

מסים

עונש מול שיכונ

הבעייה הפכה, בוערת באוצר הריק: האם העובדים השכירים בלבד ישלמו את מרבית מס-ההכנסה בארץ, או שיגויסו סוף סוף גם האזרחים העצמאיים?

בדיונים קדחתניים שנמשכו בשבועות ה-אחרונים במשרד-האוצר, הציג בן-ציון אר-גיב, גובר עיריית תל-אביב, לשעבר, שנתמנה כנציב מס-ההכנסה, להקל את גול מס-ההכ-נסה מעל העובדים השכירים, לשכנע את העצמאיים להצטרף על הכנסותיהם האמיתיות.

אבל רוב אנשי משרד-האוצר, בראשם שר-האוצר, לוי אשכול, חשבו שזה פתרון תמים. תרופתם שלהם: להעניש בכל חומר הדין את מוסרי ההצהרות הכוזבות והמשתמשים מתשלום. על כן גם קיבל משרד-האוצר לשי-רותו את איש-המסמטה לשעבר אדיר-הש-פמ, ישורון שיף; המומחה לעניינים פליליים, שיטפל בהענשת עבריינים.

הפתעה ומקלחת. עוד בטרם נסתיים הדיון בבעיית העובדים השכירים והעצמאיים, הפתיע שר-האוצר, לוי אשכול את ארגוב ומצודיו. הוא פתח בשיחות עם משרד ה-משפטים, מתוך כוונה להביא לפני הכנסת חוק חדש, שיעלה את העונש המאקסימאלי לעברייני מס-ההכנסה לחמש שנות מאסר ואת הקנס המאקסימאלי שיוטל עליהם ל-1000 ל"י.

אולם כאן זכה שר האוצר למקלחת קרה. אנשי משרד המשפטים סברו שהדבר אינו ניתן לביצוע. הסיבה: עד כה לא נקבע ב-חוק הישראלי עונש מינימאלי, כלומר עונש שהשופט חייב להטיל במלואו על הנאשם שחוייב בדין, והשופט המושפע מן האווירה השוררת בארץ יהסס להטיל על עברייני מס-ההכנסה עונש-מאסר וקנסות כבדים.

"ויתר על כן", ציין איש משרד המשפטים בשיחה פרטית. אפילו אם ייקבע עונש מי-נימאלי לעבריינים, איך תוכיח התביעה ש-הנאשם היה בעל הכנסה שנתי של 200 אלף ל"י וסירב לשלם אפילו 2000 ל"י?

התוצאה: בן-ציון ארגוב ומצודיו זכו ב-נצחון זמני. משרד האוצר דחה את הדיון על הענשת המשתמשים מתשלום מס-הכנסה, יתן אי-אלו הקלות לעובדים השכירים, ויסיף לסמוך על רצונם הטוב של האזרחים העצמ-איים לפרוע את חובם למדינה, אם כי יש מקום לחשש שהוא יהיה קטן יותר מרצונה הטוב של המדינה לקבל את כספי-האזרחיה.

אות קין

המשיח בא! אפשר לעשות מהח מור שלו נקניק!

חיים לבנון מול מפת תל־אביב-יפו

מנגנון מושחת, הנתפס בקרקתו, שתי דרכים לפניו. הדרך הראשונה היא "שיטת שמורק". היא פשוטה מאוד: לפטר את מגזר השחיתות, להתייחס אליו כאל פושע פלילי, לעורר את זעם העם על השומר במקום עד הגנב. היא נוסחה במקרים רבים. רק השבוע פוטר מזכיר לשכת העקידה בחולון, איש מפא"י נאמן, על שהעז ביושרו לגלות מעשה של שחיתות במועצת אזור (יעור), השייכת אף היא למפא"י.

אולם אין זו שיטה יעילה ביותר. לכן הומצאה שיטה שניה. אפשר לקרוא לה: "שיטת לבנון".

שיטה זו פשוטה ויעילה מאוד. עתיקה כימי מתושלה. זוהי שיטתו של הגנב הרץ ברחוב וצועק: "תפסו את הגנב". זוהי שיטת הרומאים שקבעו: "השמוץ בעוז. משהו יושאר רבוק". צורת השימוש: אם אתה נתפס כגניבה, אל תתייחס במקום לענות, גלה מיד שחיתות מור. מה אצל יריבך הפוליטי.

שיטה זו הופיעה לאחרונה בארץ ביד רחבה. הופיע מנגנון מיוחד. בעד אופי מסתורי ביותר, המגלה מעשי "שחיתות". כל כלי התעמולה הישירים והבלתי-ישירים, גויסו כדי לדכדך את שמם של המתריעים נגד השחיתות. נודע כי מפא"י עצמה מבקשת לחקים ארגון מיוחד למטרה זו.

אולם לא תמיד זה מצליח. זאת הוכיח כבר המקרה הראשון, פרשתו של

מיר לבנון ה"מושחת"

כאשר הופיעה הידיעה הראשונה כי חיים לבנון, ראש עיריית תל־אביב, מעורב במעשה מפוקפק של ניצול עמדתו הרמה לטובתו הפרטית, השתררה תדהמה כללית. הקהל, ששמע בשאט־נפש על תרמיות ושחיתות בכל קצחת הארץ, נודע מן הרעיון שגם ראש העיר הגדולה ביותר יכול להיות מעורב במעשים דומים.

הפרטים היו מלאים ומשכנעים. מכרים רבים של ראש העיר, בלי הבדל של השתייכות מפלגתית, הביעו בו אימון מלא — אך לרוב נמנעו אנשים מלתת פסק־דין. הם חיכו לתוצאות חקירתו של מבקר המדינה. השבוע נתפרסמו התוצאות: ראש העיר חף מכל פשע, לא פגע בטוהר המידות. הידיעה נשמו לרווחה, הספקנים מיהרו להביע את הודעותיהם מעצם הטלת הדופי בו.

אולם הודעות זאת היתה כאין וכאפס לעומת זו של חיים לבנון עצמו, כאשר פתח, לפני שבועות אחדים, את עתונו. על עמוד אחד, יחד עם אוסף מדיהים של מעשי שחיתות שנתגלו בעיריות ובמוסדות ציבוריים, הופיעה ידיעה שהוא, חיים לבנון, מעורב בחקירה המתנהלת במשטרה סביב עיסקותיו המפוקפקות של קבלן פרטי. ליתר דיוק: הקבלן החשוד, שביצע עבודות של העיריה, ביצע גם עבודה בדירתו הפרטית של לבנון, בחומרים של העיריה ובעזרת פועלי העיריה.

תוך ימים אחדים, התפתח העניין למערכה שלמה. הידיעה הקצרה עברה מעתוני הערב לשאר העתונים, הגיעה לממדים סנסציוניים בעתוני השמאל, חזרה שוב — עתה בממדי שעוריה ציבורית — לעתוני הערב.

ראש העיר התקשה להאמין למקרא עיניו. משך 27 שנות

מחפשים עסקים שיעזרו להם בזה, אנשים שתפקידם מאפשר להם להשתדל בחוגים הגבוהים, למען האינטרסים של מכריהם.

בתנאים אלה, ידע, הפתח בפני השחיתות וקבלת־השחיתות פתוח לרווחה. תחילה עושים זאת מתוך רחמנות, אחר־כך בשביל ידיד, אחר־כך בשביל כסף. על כן נטה הוא לקיצור ניות בשטח זה, סירב בעקשנות מופרזת אפילו לקבל מתנות. למשל, כאשר התחתן בנו יגיל, סירב קרבי מחטיבת גבעתי לשעבר, עמדה בפני הזוג הצעיר בעיה חמורה של דיור. בשביל סגן ראש עיריית תל־אביב היה זה דבר פשוט מאוד להרים טלפון ולקבל דירה מאחד המוסדות העוסקים ברכוש הנטוש או בשיכונים. במקום זה, לוהה כסף וקנה לבנו דירה בת־חדר אחד.

כאשר בנו הצעיר, נוב, הגיע לגיל בר־מצוה, נמנע לבנון מלערוך כל חגיגה: הוא לא רצה שאנשים ישלחו לו מתנות. פן יחשבו שקנו זכות לפנות אליו פעם בבקשה רשמית כלשהי. לפעמים גם מסרבים אנשים לקבל כסף בעד דברים שעשו לו. עד כדי כך שלפני כמה שבועות היה נאלץ ממש להכריז על שבת־שבת אצל רופא השיניים שלו, עד שזה יאמר לו כמה מגיע לו בעד טיפולו.

אין כסף לנסוע

ראש העיר אינו אדם עשיר. מקור הכנסתו היחיד הוא משכורתו העירונית: כ־200 לירות לחודש, בחוספת 100 לירות דמי־ציגו. איוון התקציב הזדושי הוא בעיה המדיאגה אותו לא פחות מאשר כל אחד מחצי־מיליון אזרחי עירו. המסיבות שהיא עורך לאורחים רשמיים מהוות עול רציני למדי, הופעותיו הפומביות גוררות אף הן הוצאות רציניות. לא תמיד יכול הוא לשאת בעול. למשל, כאשר הוזמן להשתתף בהלווייתו של שגריר ארצות־הברית המנוח, מונט דיוויס, צויין בהזמנה כי עליו לבוא בחליפה שחורה. אולם לראש עיריית תל־אביב אין חליפה שחורה; הוא הופיע בחליפה רגילה. הוא גם דוחה הזמנות. למשל, כאשר הוזמן לביקור רשמי על־ידי ראש־עיריית מנצ'סטר, בבריטניה, נאלץ לוותר על הנסיעה, למרות שמועצת העיריה הביעה נכונות לשאת בהוצאות. הסיבה: בכל זאת יצטרך להוציא סכום כלשהו שם, נוסף למתנות ולחליפות־השרד שיהיה עליו לקחת עמו.

הבוחר עלול לשכוח

כאשר התפרסמו הידיעות על תיקון הדירה בעתונות היתה תגובתו הראשונה אופיינית ביותר לאיש: הוא פנה בעצמו למבקר המדינה שיחקור את הפרשה ויגיש את מסקנותיו לקהל. נוסף לזה הופיע בפני מועצת־העיריה, לענות על שאלות חבריו. רופאו הורה עליו לשכב — אולם הוא סירב: שמו הוכתם וחובתו הראשונה לענות להשמעות. משך יומיים, עד ישיבת המועצה, התקיים על זריקות ורפואות.

היתה זו ישיבה סוערת. לרגע ניקר במותו של ראש־העיר העייף הרעיון לקום ולשפוך את מר־לבו על מתקיפיו, לזרוק את התפטרותו כפצצה בפניהם. אלא שאיש־מפלגה אינו נוהג לפי דחף בן־רגע. העניין הושאר לטיפולו של מבקר המדינה.

חיים לבנון ככניסת בית העיריה

אולם בוך אינו יורד באותה קלות שבה הושלך. סיפר ראש העיר: הדבר דומה לסיפור על אדם אשר חברו חדל יום אחד להשיב לפריסת־שלומה. "מה קרה?" שאל הוא.

"לא נעים לי לדבר אתך," הסביר חברו. "בעיר מהלכות שמועיות שאתה מעורב בעניין של זיוף שטרות." "נכון," קבע הראשון. "מישהו זיף את השטרות שלי." "לא חשבו. אתה בכל זאת מעורב בעניין של זיוף שטרות." מה שמדיאג את חיים לבנון כיום הוא שהבוחר עלול להתנהג באי־תאמה צורה. ביום הבחירות עלול הוא לשכוח מה היו כל הפרטים — ורק יזכור כי ראש־העיר היה מעורב באיזה עניין מעורפל של תיקון דירתו הפרטית.

היתה זו כמה איומה. תוך ימים ספורים התמוטטה בריאותו כמעט לחלוטין. עצם הגיחוך שבדבר העביר אותו על דעתו. "אילו רציתי כבר לנצל את מעמדך" התמרמר, "הייתי הולך לקבלן שיעשה את כל התיקון בחינם. לא הייתי נכנס לעניינים מפוקפקים בשביל סכום של 100 ל"י."

שלושה תלושים של צ'קים

הסכום שממנו נופחה כל הפרשה, היה מחירם של 31 סוגים של תזמרי־בניה ואינסטלציה פעוטים כגון מסמרים, דבק, צינור, שהיו דרושים לביצוע העבודה בדירת לבנון. הדירה, בת שלושה חדרים, בקרית־מאיר שבצפון העיר, הספיקה משך עשר שנים לצרכי משפחת־לבנון: חיים, אשתו מרים ושני בניהם יגיל ונדב. אך כאשר נבחר לבנון לתפקיד סגן ראש העיריה, והוטלו עליו תפקידי־ציגו רבים, הפכה הדירה צרה מדי. הוא החליט לסגור את המרפסת האחורית, להפכה לחדר נוסף.

בחירתו של הקבלן מאיר ויניק היתה שיגרתית ביותר. וכאשר פיקק סגן ראש העיר אב רצוי שישתמשו בחומרים ממחסני העיריה, הרגיע אותו משה עמיעה, מהנדס העיר: הדבר מקובל, אין בו כל רע, ביחוד שמחיר החומרים המלא יושלם לעיריה.

זה היה במאי 1951. העבודה שעלתה 816 ל"י הושלמה, הפרשה נשכחה. עד אשר, כעבור שנה, הגיעה לראש העיריה, ישראל רוקח, תלונה על ביצוע תיקונים בבית־החולב העירוני. מבצע העבודה: הקבלן מאיר ויניק. ראש העיריה מינה ועדת חקירה, הטיל עליה לבדוק את כל הפרשה.

בחקירה נתברר כי הקבלן ביצע גם עבודות בדירתו הפרטית של לבנון. הועדה פנתה אליו, שאלה ליחסיו עם הקבלן. לבנון, הנוהג לשלם כל סכום גדול בצ'קים, הביא בפני הועדה את תלושי שלושת הצ'קים שמסר לקבלן, הראה את הקבלות עבור מחיר החומרים. הועדה הסתפקה בהסברותיו, כללה אותן בדו"ח שהגיש. את החומר על ויניק העבירה העיריה לטיפול המשטרה.

אינו אוהב פרוטקציות

חקירת המשטרה נגד הקבלן לא עשתה רושם גדול במיוחד. העתונות היתה מלאה דברים הרבה יותר רועשים על מה שעשה בעיריות: מעילות ברחובות, זיופים בזכרון יעקב, משפטו של ראש עיריית חדרה, לעומתן נראתה האשמת קבלן כעניין של מה בכך.

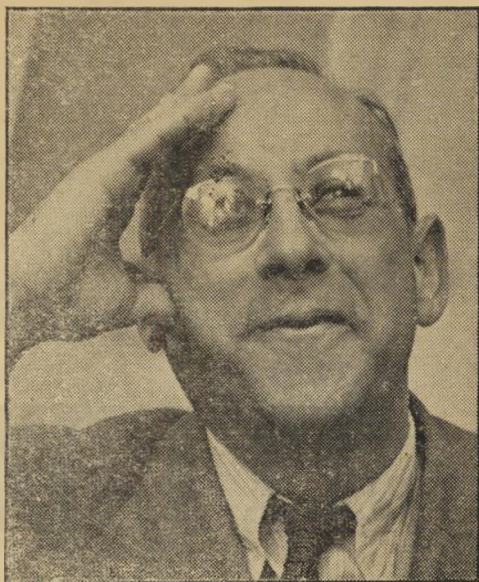
כמעט לכל סיפורי השחיתות היה מכנה אחד משותף: הם נגעו למוסדות ולאנשים של מפא"י. היה דרוש להוכיח שאין זה נגע מפלגתי ואז עלתה פרשת הדירה של לבנון.

הברי מועצת העיריה ואנשי הועדות השונות, שבאו במגע עבודה עם ראש העיר, ידעו שהוא איש קפדני ביותר בכל מעשיו הציבוריים. אפילו הפרוטקציות והתמיכות המקובלות ביותר היו שנואות עליו. לא־פעם אף הסתכסך עם חבריו למפלגה, שהתלוננו על כך שאינו מכבד את הפתקים ששלחו אליו.

מדי פעם התרעם בפומבי על הלך־הרוח השורר בחוגים רבים במדינה. "משום מה עוד חושבים אנשים שהחוקים הומצאו כדי להקשות עליהם וכי צריך לעקוף אותם. הם

* ניהל חברה לנטיעת פרדסים, היה אחד ממייסדי חברת שכונ אורח, ניהל את מס החירום בתל־אביב, היה חבר מזכירות כופר הישוב.

לא היתה שום פורנוגרפיה!

ראיון זה ניתן עדידי ד"ר זמרי אילון, הנאשם בזיוף מעטפות מבוילות בחצאי בולים, מעשים מגונים, תקיפת חללים וכו' וכו' (ראה במדינה). במקשרי "העולם הזה" לחברי המערכת.

מה המקצוע שלך?

יש לי שני מקצועות: פסיכולוגיה ופדגוגיה, וגם חובב בות אחת: בולאות. בשני המקצועות אני עוסק זה יותר מעשרים שנה.

האם אתה עוסק בריפוי פסיכולוגי?

כן. יש לי פראקטיקה ניכרת בטיפול פסיכולוגי, ייעוץ בשאלות חינוך, הסביבה התפתחות והפרעות בחיי נישואין ומין. מאות אנשים פנו אלי ושפכו בפני את לבם על מנת לקבל ריפוי למכאוביהם.

מהי השיטה של הריפוי הפסיכולוגי?

תנני משתייך לאסכולה של פרופסור שטקל, אשר התפתחה על יסוד האסכולה של פרופסור זיגמונד פרויד.

היש דך רשיון לריפוי פסיכולוגי?

לא קיים רשיון לעיסוק בריפוי הנפש. לפני 10 שנים פניתי לשלטונות המאגנט ונענית כי אין כל רשיון מסוג זה. חזרתי על שאלה זאת בשנת 1953 ומנהל המחלקה לריפוי הנפש במשרד הבריאות, ד"ר פלדמן, נתן לי תשובה דומה.

כמה זמן אתה עוסק בהוראה?

משנת 1928, בחוף לארץ. עתה אני משמש כמנהל גימנסיה באחת המושבות.

ממתי אתה מתעסק בבולאות?

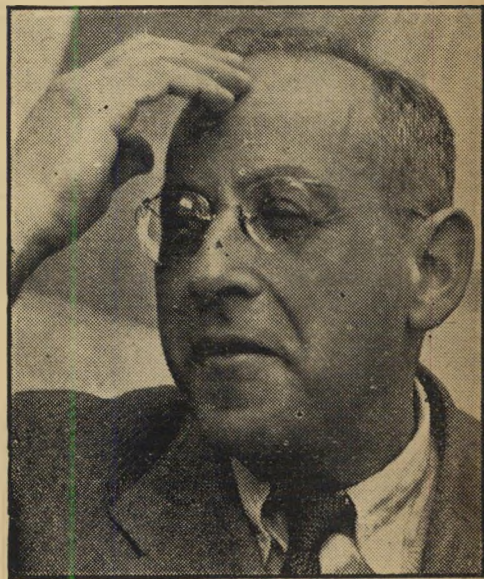
מילדותי.

העסקת גם במסחר בולים?

לא עסקתי במסחר בולים מעולם. אני רק מחליף אותם עם ארצות רבות. אני גם כותב מאמרים בעיתונות בולאית בחוף לארץ.

מתי התערבה המשטרה במעשיך בפעם הראשונה?

לפני שנה וחצי הופיעו בדירתי שלושה שוטרים ושאלו אם יש לי מכתבים מבוילים בחצאי בולים. אמרתי שיש לי באוסף הקוריוזים שלי מכתבים מסוג זה מכל הארצות, כולל ישראל. הם לקחו דוגמאות לחקירה והחזירו אותן כעבור חודשיים בצירוף הודעה שאין בדבר כל עבירה על החוק.

למה חידשה המשטרה את החקירה?

אחרי שנה החלה הסתה נגדי מצד סוחר בולים מסוימים — ביחוד מצד אותם הסוחרים המוכרים הוצאות בולים מפוק פקים ביותר במחירים אסטרונומיים בחוף לארץ. הם הגישו תלונה למשטרה וטענו שהמכתבים המבוילים בחצאי בולים הנם מזויפים ולא עברו מעולם בדואר. לפי דבריהם לא היה אף משרד דואר אחד, אשר קיבל מכתבים כאלה למשלוח.

מה היתה תגובתך?

פרסמתי מיד בעיתונות הבולאית בחוף לארץ תצלומים מדויקים של מכתבים אלה בצירוף שמות בתי הדואר שקיבלו אותם ומספרי הרישום שלהם. את זה אפשר להוכיח בקלות.

כמה זמן נמשכה החקירה בעניין זה?

החקירה נמשכה חמישה חדשים. בדירתי נערכו חיפושים רבים שנמשכו לעתים 11 שעות רצופות. המשטרה החרימה אוספים שלמים, מאות מכתבים שלא הוחזרו לי עד היום וגם לא הוגשו לבית המשפט.

האם החקירה נסבה גם על עבירות מוסריות?

לא נחקרתי על ענייני מוסר, רק בענייני בולים, עד שהגשתי תלונה לשר המשטרה ולמפקח הכללי של משטרת ישראל.

על מה התלוננת?

לא תאמין שדבר כזה יכול לקרות. המשטרה קיבלה צו חיפוש על סמך פקודת בתי הדואר משנת תש"ח. על סמך צו זה היא החרימה גם את יומן החולים, הכולל את הסודות האינטימיים ביותר ואת כתובתם המלאה של האנשים שבאו אלי לשם ייעוץ וטיפול. מחיתי נמרצות נגד החרמה זאת. אמנם, הקצין פנתס דיין הצהיר שאיש לא יראה ולא יעיין ביומן, אבל עד היום לא החזירה לי המשטרה את היומן, ואני מוכן להוכיח שהיא העבירה אותו לידים פרטיות, והשירה אותו במשך ימים רצופים לקריאה.

האם זאת היתה תלונתך היחידה נגד המשטרה?

תלונתי כוללת מספר נקודות: (א) העברת יומן החולים לידים פרטיות, (ב) הטלת צנוורה מוקדמת על מכתבי (ג) משלוח מכתבים סודיים, בהם מדובר על מעשים מגונים שאני כאילו ביצעתי.

האם נחקרת בכלל על מעשים מגונים?

בפעם הראשונה נחקרתי על כך ביום הרביעי שעבר (17 בפברואר), כלומר באותו יום בו נעצרתי ושוחררתי.

מי הגיש תלונות למשטרה בעניין זה?

איש לא פנה למשטרה בתלונה. אבל ידוע לי שהמשטרה הלכה מבית לבית, לפי יומן החולים, וחקרה אותם כדי להמציא תלונות נגדי.

מי הם החולים?

היו ביניהם מבוגרים וגם ילדים. במבוגרים טיפלתי בפראקטיקה הפרטית שלי.

איך הגיעו החולים אליך?

הוזמנת באופן רשמי ובכתב על ידי מנהלי מוסדות חינוך ממשלתיים, לערוך בדיקות פסיכוסומטיות. אצל כל תלמידיהם.

האם נעשו בדיקות אלו בנוכחות מישהו?

כן, בנוכחות אחות בית הספר ועל פי רוב גם בנוכחות המחנכים. בדירתי בדקתי רק מבוגרים, אשר פנו אלי, וילדים

בדיקות לקביעת הקשר שבין מבנה גוף האדם להתפתחותו הנפשית.

שבאו בלחית הוריהם ונבדקו על פי רוב בנוכחותם. אף פעם לא הושמעה נגדי תלונה כלשהי.

מהו החומר הפורנוגרפי, אשר המשטרה מאשימה אותך במשלוחו בחוף לארץ?

לא שלחתי אף פעם חומר פורנוגרפי; לא ספרים, לא תמונות ולא אמנות פורנוגרפיות. כנראה שהמשטרה מתכונה לשני מכתבים המהווים חלק מהארכיון הפסיכולוגי שלי. מכתב זה נשלח בשם נער מדומה בן 16 לעורך עתון לילדים, ובו נשאלות שאלות בשטח חיי המין ובעיות הנוער המתבגר. מכתב זה מהווה חלק של המחקר הפסיכולוגי שאני עורך זה שנים רבות בכל ארצות העולם, בתמיכת מוסדות ידועים שם. ארכיון זה מכיל אלפי מכתבים, ומהם בחרה המשטרה שניים וקוראת להם בשם חומר פורנוגרפי.

מהי בעצם פורנוגרפיה לדעתך?

הפורנוגרפיה היא שאיפה בלתי מוסרית לגרום היצרים. הגבול בין מדע לפורנוגרפיה הוא בלתי מסומן. הכוונה היא הקובעת. ישנם חשוכים אשר העולם, בתמיכת מוסדות אפילו את מחקריו של ד"ר קינסיי.

האם זה נכון שאתה משתמש בהיפנוזה וסוגסטיה למטרות ריפוי הנפש?

הסוגסטיה מהווה חלק ניכר בכל טיפול נפשי. לא תחכן הצלחה בריפוי הנפש, אם אין לרופא כוח סוגסטיבי. אמנם אינני משתמש בהיפנוזה (אף על פי שהייתי רשאי לעשות זאת) בגלל הסכנות הקשורות בהיפנוזה.

איזה נזק נגרם לך כתוצאה מכך ההשמצות?

הנזק שנגרם לי ולשמי הטוב הוא גדול מאוד, ולא אמנע מלהגיש את תביעתי נגד המשטרה, בבוא הזמן. אני מוכן אפילו לפנות לבית דין בינלאומי. אך גדול פי כמה הוא הנזק הנגרם לחולים שלי, ובפרט לילדים אשר נחקרו על ידי השוטרים, שאין הם כל מושג ביסודות הפסיכולוגיה.

האם אתה ממשיך כעבודת החוראה שלך?

המשכתי בעבודתי בהנהלת הגימנסיה ובהרצאות, עד שהמשטרה שלחה את מכתביה הסודיים. על סמך מכתבים אלה הופסקה עבודתי על ידי המועצה המקומית; אבל הסתדרות המורים עומדת בתוקף על זכויותי ודרשה את החזרתי לעבוד. דה, אם לא תפתח חקירה משמעתית בקשר לעבירות המיוחסות לי.

• אילון הסביר שפקודה היפנוטית חזקה מדי, או כלשהי שניתנת לחולה, עשויה לגרום להפרעות נפשיות חמורות.

במדינה

תעלומות

פגיעה בבול

(ראה ראיון מיוחד)

האיש המושמץ ביותר במדינה היה בשבוע האחרון גבר ממושקף וחייכני, מנהל הגימנסיה ד"ר זמרי אילון. שמו הוזכר מעל עמודיו של עתון הערב, הפך תוך זמן קצר לסמל של מפלצת שעסקה בכל הדברים ה"שחורים והפסולים": מעשים מגונים, פורנוגרפיה, זיוף מעטפות, טיפול בחולים מבלי להיות רופא, ועוד ועוד. דבר אחד לא עלתה על דעתו של איש: לשאול את ד"ר זמרי אילון מה דעתו על כל העניין?

את עדותה. הוא לא התכוון להגבת הסניגור. זה הר" ציא מתיקו מכתב של אותה עדה, שביקשה אותו להתראות עמה באופן דחוף כדי לתת לה עצה. בסיום המכתב פנתה העדה אל הקצין דיין, ביקשה ממנו במשפט מודגש להעביר את המכתב לאילון. אולם כל זה לא הועיל. השופט אישר את צו המעצר. באותו רגע נפל משהו על הארץ. היה זה הנאשם שהתעלף. עשרות אנשים הצטופפו סביבו, שופט, שוטרים ועורכי דין ניסו להחיותו. לשוא. "התעוררתי במגן דוד אדום", סיפר אילון. "הדבר הראשון שראיתי היה הקצין דיין. הוא ביקש שאלוהו אותו לבית המשפט ה" מחוץ, כי השופט אליעזר מלחי ציווה ל" את עדותה.

בקופסת העזרה הראשונה. בשבוע שעבר צילצלו שנית בדלת. קבוצת שוטרים, בפקודת הקצין פנתס דיין, ביקשו את הד"ר (לפסיכולוגיה), באריבות ללוח או"ם אל לשכת שופט השלום, לשם אישור צו מעצר 15- יום. הפעם כללה ההאשמה גם עבירות נגד המוסר, מעשים מגונים. **בלי בול.** שאל סניגורו של אילון, אלכ" סנדר לוי, על הצעיר והרזה: "מה נעשה שולחי פתאום מסוכן? הרי כבר שלושה חדשים מתנהלת נגדו חקירה?" תשובת התובע: אילון ניסה להשפיע על עדה חשובה לשנות

טיפות ואלריאן. עסקי הביש התחיל כשבאו שוטרים לדירתו של אילון בצפון תל אביב, שאלו אם יש לו מעטפות מבוילות בחצאי בולים ישראלים. הד"ר שמח: הוא אהב מאד מעטפות כאלה. אך החיוך נעלם כשהשוטרים ביקשו להשאל לו חמש מעטפות — לצרכי חקירה. האשמה: שבניגוד לחוק הדואר הטביע אילון חותמות על מעטפות שלא עברו כלל את הדואר מעולם. השוטרים לא הסתפקו במעטפות. הם הח" רימו בדירתו מכל הבא ליד, ממיממכים מש" פחתים (משנת 1780) ועד לטיפות ואלריאן

מה לאכול גם בלי ציון. היא צדקה : הפרנסה היתה מועטת.
גם ציון לא אהב את אמו החדשה : ולא פעם ניסה להשפיע על אביו לחזור לאשתו הראשונה. הוא כמעט ולא דיבר אתה, הוא השתדל להיות בבית ככל האפשר מעט : את זמנו בילה על שפת הים, יחד עם ילדיו אחרים. עד שפעם (בערב, בחורו הביתה, מצא את הדלת נעולה מבפנים ושמע את קול אביו צועק לו שהוא יכול להשאר בחוץ. לראשונה בחייו ישן ציון בחוץ.
”יש תשעה, יהיו 10 !” גם למח” רת לא נתנו לציון להכנס הביתה, ואף לא

יעצה לו אחת האחיות : ”חבוב, מעתה התפלל : ברוך צונדק שלא עשני אשה.”
סעדיה לא הבין את הרמז.
משפט שילומים בריבירה
סירת-המוטור האפורה התקדמה במהירות לעבר ארבעת הבחורים השזופים, הלבוסים בגדיים שהיו צמודים אל שרשרת העוגן של א/ק נחשון. פני השוטרים שישבו בסיר רה הביעו רצינות חשדנית, ובמהרה הובילו

הם נזכרו ברצון במסע-ההרפתקאות, כש”המצרים עשו בום, בום, בום !” אולם הם לא התלהבו לספר פרטים, הסתפקו בהכחשת דבריו של שאלתיאל כן”אירי שהאשים אותם בפחדנות.
”רציתי לבקש רשות מן המצרים באי טיראן לעבור לאילת, אבל לא יכולתי לעשות זאת כי פחדתי שהם יאסרו את שאלתיאל, הצטדק רבי-החובל, גיופה ליד, לבן-העור היחיד בספינה מלבד המכונאי.

שחרר בערבות.”
היה זה סיומו של מאמץ דרמטי. הסני” גור רץ לבית-המשפט המחוזי מיד עם הינתן צו המעצר, כדי להגיש ערעור. כל השופטים כבר הלכו הביתה, מלבד מלחי, שנכח במק”רה. הוא קבע מיד ישיבה, שמע את הצדדים, החליט לבסוף לשחרר את הנאשם. הסניגור עצמו פישפש בארון בית-המשפט כדי למצוא טופס מתאים של ערבות עצמית, עליו חתם אילון — מחמת החפזון — בלי בול.

רפואה סעדיה היה גבר

למעברת פרודס-חנה בא לסיר פרופסור הרמן צונדק, המומחה הישראלי לבלוטות. בפניו הוצג אחד התושבים, רחוק תימני בן 20, ענוג עור וחסר-זקן, שעלה ארצה ב”מרבד הקסמים ושהתלונן מכאבים בכליות. הפרופסור בדק אותו במרפאה המקומית, הזמין אותו אליו לבית החולים ביקור חור ליום בירושלים, לסידרת בדיקות נוספות. כאשר ראה את תוצאות הבדיקות, סיפר ה”פרופסור על המקרה לאחיו, פרופסור ברנ”הרד צונדק, המומחה העולמי להורמונים. האחים התייעצו, החליטו כי החולה סר”בל מאיזה גידול בלוטי, שאת מקומו לא יד”עו לקבוע בבירור.
ברוך מי ? פרופסור ברנדה החליט ל”העביר את הצעיר אליו, לבית החולים הדסה בירושלים, לניתוח. כאשר פתחו את בטנו, נדהמו לראות שאמנם סבל מגידול — אך גידול הקשור לרקמת השחלה (בלוטות ה”מין של האשה). כן נמצאו בגופו אברי מין של זכר ונקבה גם יחד. היתה זו דוגמה נדירה של פסבדו-הרמאפרייט.
על ידי ניתוח אבריו הזכריים, שלא היו כפוחתים ביותר, יכול היה הפרופסור ל”הפכו לאשה יפת-תאר שהיתה חיה כאשר, אם כי לא היתה מביאה לעולם ילדים. אולם מאחר שהאיש חי עד כה באמונה נחושה שהוא גבר וכי דעה זו נתקבלה גם על כל נוכחיו, הוחלט לעשות מאמץ מיוחד ולהר”ציא גבר מוחלט מחדר-הניתוח. הגידול ה”מפריע סולק ואתו רקמת השחלה. למחרת בבוקר סר המנתח למיטת החולה לראות בשלומו. סעדיה, דתי שלא ויתר על מנהגיו מימיו ואשר לא ידע את משמעות

מיעוטים אש מהשמים

כשפרצה מלחמת-העצמאות החליט עלי צלחה באשיר שלא לעזוב את ישראל. הוא ידע שאין לו ממה לפחד. כולם הכירו אותו וידעו שהביתו מוכתאר כפר אבירגוש, עור יקרו הקיימת לישראל לרכוש אדמות בהרי ירושלים, עליהן נבנו מאוחר יותר הקיבוצים מעלה-החמישה, קריית-ענבים, נוה-אילן. כן סיפק המוכתאר הזקן נשק ללוחמי המחתרת העברית והסתיר את פצועיהם בכפרו, הרחק מעיני הבריטים. לא, לא היתה לו כל סיבה לעזוב את כפרו.
כאשר החלו הירדנים מפגיזים את אבירגוש, ביקשו אנשי-הכפר משלטונות-ישראל להעביר אותם למקום מבטחים, קיבלו תשרי”בה : ”תעברו את הגבול לשטח ירדני.” רק אז החליט באשיר לעזוב את המקום, עבר עם משפחתו לבית-לחם, בה היו לו אדמות. אולם נדודי המוכתאר הזקן לא תמו. כא”שר נודע לאנשי-הצבא המצריים שחגו ב”בית-לחם באותה תקופה, שהוא היה מוכ”תאר אבירגוש, אסרו אותו, הכו אותו מכות נמרצות, עוררו בו רצון עז לשוב לישראל.
העירבי הנודד. הוא זכה לחזור לישר”אל רק בשנת 1950, אולם כאן צפתה לו אכזבה מרה : למרות העובדה שאחד מבניו נשאר בכפר אבירגוש, מסר האסטרופוס את אדמותיו לקיבוץ נוה-אילן, שסירב להחזירן. מאז בילה באשיר ימים תמימים בבתי-משפט ומשרדי-עורכי-דין. הוא עבד בכבי”שים כדי לפרנס את עצמו ואת משפחתו ה”גדולה (11 נפש), האמין שהקיבוץ יחזיר לו לפחות את כרמו הטוב.

לבסוף, אחרי שנתיים של השתדלויות, הצליח שמואל תמיר, עורך-הדיון של באשיר לשחרר את ארבע חלקות אדמות מרשות האסטרופוס. אבל ביום הופקעו אותן החלקות עצמן על ידי משרד האוצר. כל התנווני של המוכתאר הזקן לא נשאו פרי. אמנם, רשות הפיתוח נטתה להחזיר לו את אדמותו ; אבל קרן קיימת לישראל וקיבוץ נוה-אילן התנגדו לכך בכל תוקף.

בזמן האחרון חלה עלי צלחה באשיר : העובדה הקשה בכביש רופפה את בריאותו, הפצע בחזהו (מזכרת מכלא בבית-לחם) הכ”זויב לו עד מאד, אבל יותר מכל הכאיבו לו פצעי נפשו.

”היהודים אינם יודעים את אשר הם עו”שיט,” היה אומר לחבריו, ”אין הם יראים את אלה. נראה כי לא אוכז עוד לחיי-אשר. מדוע זה לא ירחם עלי אלה ולא יאסוף אותי אליו ?”

לפני שבוע ימים נתמלאה בקשתו של עלי צלחה באשיר. באחד הלילות הגשומים, כאשר חזר מעבודתו והלך בשביל צורם, ב”מרכז כפר אבירגוש, הוארה כל הסביבה בברק מסנור, מלחה רעם אדיר, רגעים ספו”רים לאחר מכן נפוצה בכפר הידיעה המדהי”מה : ”אש ירדה מן השמים ושרפה את ה”שייך עלי צלחה.”

ים בקשת מעבר

בבתי הקפה השונים בסביבת גמל חיפה נראו ברנשים שחור-יעור מקושטים בחולצות ססגוניות מעילים (שהיו פעם לבנים) עניבות אדומות וכובעים מהודרים. היו אלה אנשי צה”ה הספינה מריה אניוני שניסתה (וכמעט הצליחה) לפרוץ את המצור על אילת תחת דגל איטלקי כשהיא מובילה מיטען יקר של ברש חבשי (העונש הזה 852).

על סיפונה המזוהם של הספינה המיושנת ושתנו המלחים המתורגמים עד בלי הכיר. אחדים מהם ישבו והתחממו לאור השמש. אחרים סתנו קפה, שורו חבלים, כשלגופם השחור-צנום מכנסיים קצרים ולרגליהם עורם כלבד.

שייך עלי צלחה באשיר היהודים לא ידעו

הניתוח, ישב והתפלל תפילת-שחרית : ”ברוך שלא עשני אשה...”

רק לעתים רחוקות מאוד מתגלים מק”רים כאלה. המקרה שהתפרסם ביותר היה זה של החייל האמריקאי המשוחרר ג'ורג' יור”גנטון, שנותר בשוודיה והפך אשה. מקרהו של יורגנטון היה פשוט יותר מבחינה רפ”אית בשל התפתחותם הנמוכה יותר של ה”בלוטות ואברי המין הפזולים. הרופאים ב”עולם מתייחסים בהסתייגות רבה לכל הפר”שה.

הספינה מריה אניוני בחיפה המצרים עשו בום, בום, בום !

נתנו לו פרוסת לחם לאכול. הוא הלך לירקן ולמכולת שברחוב, גנב דבר-מה לאכול ל”ראשונה בחייו. הירקן והתנווני הכירו את הילד, אך העמידו פנים כאילו לא הבחינו במעשיו.

הלילות נעשו קרים יותר ויותר. ציון בנה לו בחצר אביו מלונה קטנה מקרשים, יחד עם עכברי החצר. כשבאו הגשמים, ריחמה עליו משפחת שכנים, בעלת 9 ילדים, הכניסה את הילד העזוב אל ביתה. אמרה האם המא”שרת בחיור רחב : ”מה יש ? יש לנו תשעה ? שיהיו עשרה !” דוד ולטיפה המשיכו בחיי”הם כאילו לא קרה כלום : לטיפה עבדה כ”עקרת הבית ודוד — כפועל פשוט פה ושם.

לבסוף ראו השכנים שאין זה פתרון לב”עיה. כשבאה המכונית הירוקה הביתה העלו”ב של דוד ברחוב צר בשכונת מנשיה ביפו, פתח דוד בצעקות, סירב להיכנס למכונית. השוטרים לא קיבלו ”לא” כתשובה. את ציון סידרה העזרה הסוציאלית בקיבוץ בעמק, ב”מסגרת עליית הנוער.

בפרוודור חשוך של בית-משפט השלום צעקה בקול תקיף אשה פרועת”שער בבגדים קרועים. על זרועה החזיקה תינוקת עיפה. רחל, הבת הגדולה, שיחקה עם תינוק של אשה שישבה על הספסל וחיכתה לתורה. היא לא הבינה כלום. כשדור יצא מבית”הסוהר, בעוד ששה חדשים, עתיד הוא לה”יות אב לילד שלישי.

הארץ

רוצה לשכור בתל-אביב (מודעה, מעריב)

אליהו כהן, כרכור נא לפנות לחברת רצח בע”מ.

מועמדים ומעמדות, בעלי השכלה של 70 שנות לימוד לפחות, בגילים 17—25 שנה (מודעה באמר).

ישראל הלפרן, חדרה נא להביא תעודת בגרות של בית”ספר לעוברים שטרם נוצרו.

שתי הדרגות הנמוכות במנגנון יוטלו.

(ידיעות אחרונות) מרדכי דן, צה”ל

לאן ? לסל הניירות ?

השילוב: צחוק וזמ

הזמנים עתה קשים; אנשים אינם
הולכים באותה קלות לתיאטרונים
ולמקומות שעשועים. רק תוכנית
חזקה במיוחד מסוגלת למשוך אותם.
כדי להתגבר על כך פיתח כל
תיאטרון שיטה משלו, בוח משיכה
מיוחד. שיטתו של ליל-ה-לו:
יותר ריקודים, יותר צבעים, יותר
פזמונים, יותר חומור.
התיאטרון, שתמיד התמחה בהצגות
רבות קלילות, מגיש
הפעם, בתוכניתו
החדשה, הילולית,
ערבובית נעימה של
זמרה, מחול והומור,
העולה בהיקפה על כל
תוכניותיו הקודמות.
בהצגה משתתפים 42
אמנים, אשר חזק ניכר מהם
הנם כוחות צעירים מקומיים.
ביניהם: פזית בן-ארי (תמונת
השער), רקדנית-באלט צעירה, בת
18. פזית היא ילדת תל-אביב, למדה
מחול בסטודיה של אלישבע מונח,
התחילה זה עתה בחופעות מקצועיות.
התוכנית אינה פוסחת על ענייני
החיים החשובים ביותר. מעילות,
מסיחה-הכנסה, הפנמה-הנשים —
לכודם יש מקום. אלא שמשך שעה
קלה, לפחות, אין הם נושאים רציניים
כל כך.

להקת הבאלט תופסת חלק חשוב בתוכנית. במחול מלחמת-תרנגולים
מופיעים ארבעה זוגות בעלילה מקסיקאית של אהבה ודו-קרב.

דו-קרב

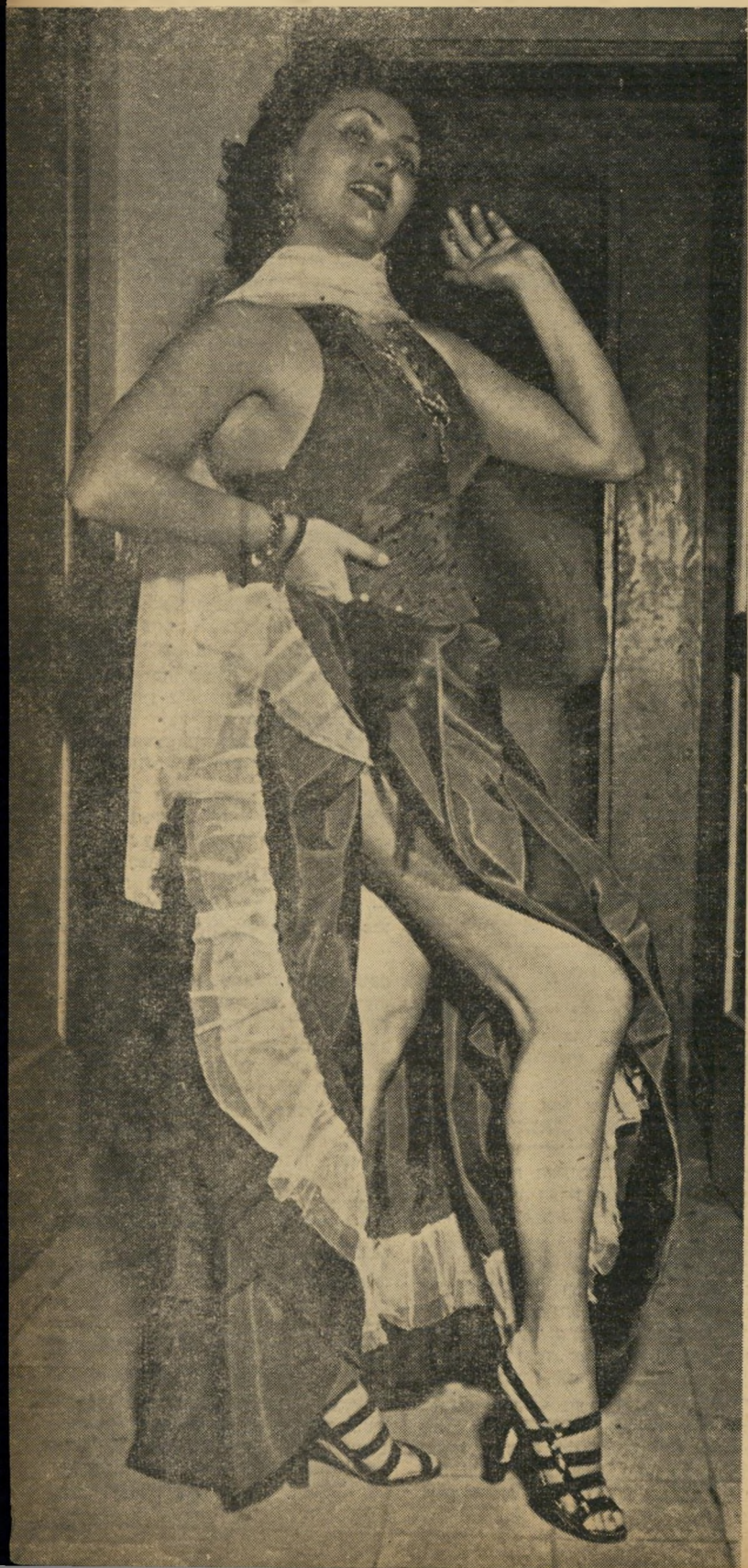
הד המזרח

בתוך ים מגנינות הגאז נשמעים גם צלילי-מדג
מורחיים. שלושה צעירים תימניים רוקדים לפני מא

הומור וצויד

אינה כרמל היא ילדה מפונקת שברחה מבית הוריה, מפני שהם מבולבלים ואינם מבינים אותה. בין לקיחת סיכריה לשניה היא מספרת כמה הם מטומטמים ומבטיחה שלא תחזור אליהם. סביץ גולדרייך (משמאל) מספק בדיחות. למשל: הוא פוגש את חברו המעוצבן בבית-חולים לילודות. סיבת העצבנות: מגלה "עתידות" ניבא שאם תיולד בת, תמות האם. אם יולד בן, ימות האב. גולדרייך מתעצבן אף הוא והשניים מחכים בצפיית-חרדה לנולד. הם קוראים למשרת שיביא להם משקאות. אותו רגע מודיעה האחות כי נולד בן — המשרת צונח ארצה ומת במקום. למטה: רות מיימון.

רק אתו

רוזה טורקוב, בעלת הגיורה הדקה וההופעה הנאה, שוו לה ההופעה השניה בלי"לה"ל, מספרת לקהל מה שהיא מוכנה לעשות "רק אתך מחמל נפשי". השיר נכתב בידי נתן אלתרמן.

יא מארץ

חנה אהרונז, שהתמחתה עד כה בשירים תימניים, החליפה בפנים תמאזיות. אירד ויזר ואלון על יחדיהם באים מעוז

בצעירינו ובזקנינו

בתל-אביב נעצר צדוק מזרחי, ישיש בן 80, לאחר שגילה פעילות בלתי אופיינית לגילו: גנב מכונת-משא גדולה על כל מטענה.

ישר למטרה

בצפת ירקה אשה בת 51 לעבר פקיד של מקרן הקיימת, נעצרה, וזכתה, לאחר שהוברר שהרוק לא סנע בפסיד.

פשר למהדרין

בירושלים סבלה חברת-המוניות כנסת מ"חוסר לקוחות, ניסתה לחקן את המצב, הכ"ריוה: "יהודי דתי, המוניות שלנו אינן מח"ללות את השבת!"

הגיון בריא

בחיפה נכנסה אשה לאחת המסעדות, הו"מינה ארוחה שמנה, אכלה לשובע, סרבה ל"שלם, טענה: "אני חולת-רוח, אני יכולה לעשות מה שאני רוצה."

עקביות

במעברת בית-לד זרש אדם גט מאשתו, טען: "היא מכריחה אותי ללכת כל יום ל"בית-הכנסת, מכה אותי בעקב" נעל כאשר אני מסרב."

בכח הזרוע

בתל-אביב, ליד קולנוע חן, אחזה אשה צעירה בצווארונה של בחור שהציע לה כר"טיסים במחיר מופקע, גררה אותו לתוך בית"קפה סמוך, החזיקה בו עד שבאה המשטרה.

פרנסה בטוחה

בחיפה לבשו שני סטודנטים בלוי-סחבות, עמדו בקרן רחוב, קיבצו נדבות, נוכחו שה"כנסת היומית של קבצן עולה על זו של מהגנס מוסמך.

דרך כל בשר

ברמת-גן נוכחה אשה שאדם מנסה לתפוס את חתולה בעזרת פתיון, חתוכת נקניק, הרי"מה צעקות, הבריחה את האלמוני שאחז ה"שכנים ויהיה אותו תתעשין נקניק.

המין החלש

בסן-פרינצסקו, ארצות-הברית, נמלט כלב מפני חתול, נפל לתוך בור עמוק, הוצא משם על-ידי הכבאים.

לעולם אין לדעת

בשיקאגו, ארצות-הברית, החליטה מגדת"עיתות לפרוש מעבודתה, לאחר שששה צוע"נים ביקרו בביתה, שמעו מפיה את עתידם, גנבו ממנה 400 דולאר.

גברים מעדיפים בלונד

בקואלה לומפור, מאלאיה, השתתפה נערה ארוכת-תלתלים בתחרות מלכות-יופי, זכתה בפרס הראשון, הסירה מעל ראשה פיאנה נכרית בלונדית, גילתה שהיא גבר.

החטא הקדמון

במונטריאול, קנדה, הותקף אדם בשם ליאור"נרד הבל, על ידי אדם בשם גיימס קין, הו"כה עד לאיבוד-ההכרה, הועבר לבית-החולים.

בקשה צנועה

בטרנטו, ארצות-הברית, עברה מכונת ש"נשאה שלט, אל תתגנשו בי. 100 אלף מש"פחות מחכות לתפוחי-הארמה שאני מטיעה!"

תלבושת מלאה

בכופור, דרום צרפת, ניסה עתונאי אמרי"קאי לחזור למושבת-נודיסטים, סולק באדי"בות, לאחר שקבעו הנודיסטים שהמצלמה אשר על גופו נחשבת לחלק-לבוש.

שיר המות

בריו דה ג'ור, בראזיל, אסר איגוד בעלי בתי-הקפה את השמעת הפומון המפורסם איש איגוד אוהב אותי, לאחר ששלושה מלקו"חות בתי-הקפה התאבדו בהקשיבים לפומון זה.

מי מכיר מי יודע?

בניו-ארק, ארצות-הברית, פירסם עתון מקו"מי מודעה, בה נאמר: "קבוצת אורחים בל"ת-תלולים מחפשת צעיר מוכשר וחריף" ביטוי שימש מועמדה בבחירות הבאות ל"סונגרט."

• על מקרים אחרים של החלפת מין — ואת במדורים במדינה וספורט.

את סרטך הקורם גן אלזה, הודקתני בשמונה שנים!

גז בוער בבירה

אחרי חודשים של מגורים בביתה הירר"שלי, החליטה אשת-ראש-המשלה, צפ"ררר שרת, לא להסתכן יותר בהפסקות-החשמל השכיחות בירושלים, הורתה לקבוע במסבחה כיריים של גז.

בשעת הדיונים האחרונים על תקציב המ"דינה הציע בעלה של צפורה שרת, משה שרת, ראש-משלת-ישראל, כסוף-הרקות, לבטל קרן בת 10 אלפים ל"י העומדת לרש"תו כראש הממשלה, הסכים להסתפק בקרן אחרת בת 10 אלפים ל"י — זאת בעומדת לרשות שר החוץ, משה שרת.

קרבת לנקמה מזורה נפל השבוע חברו ל"מקצוע של שרת, חתן פרס נובל לספרות, פיר ווינסטון צ'רצ'יל, ראש ממשלת בריטניה הישני, בעל כושר ההבעה המפליא, המתמיד בעישון סיגרים, כאשר ניפץ אל"מוני בפטיש את פסלו, הניצב במוזיאון השעוה המפורסם של מאדס טיטו בלונדון.

כאשר נשאל חתן פרס אחר — הפרס ה"ספרותי הגדול של העיר פאריס — המשורר הצרפתי הישני, פול פורו, באיזה באנק יפקיד את סכום הפרס, השיב בחיוך: "ברור שאין לי חשבון בבאנק, היות ואני חי מפרי-עטי."

אדם אחר החי מפרי-עטו, הסופר הישראלי שמואל יוסף ("ש"י עגנון) ציציקס, נשאל על יד אחד הסופרים הצעירים מדוע אין הוא ממשיך את ספרו המדינה. פארוויה ש"כתב לפני עשר שנים, השיב בקול מהורהר: "אני יכול לכתבו המשך, פן אפר את המצוה: "ולא תעמוד על דם רעך."

רומא ושרפת לאט

אחרי שחזר מישראל הביע המנהיג הקי"צוני-מרדני של מפלגת העבודה הבריטית אנדריון ביוואן, ליד וולס, הנמרץ והגנוח להחלטה, את אי-שביעות רצונו מבני עמו, הכריז: "במשך שלוש או ארבע השנים ה"ראשונות לאחר מלחמת העולם, היו הבריטים מטורפים באופן יחסי. עכשו הם מטורפים באופן מוחלט."

כשנקראה אישיות שמאלית אחרת, אך רחוקה מביוואן, אנדריון ווישינסקי, נציג בריה"מ באו"ם, השטוף בצחוק ושופע בי"סוים חומצתיים, שהופיע כתובע במשפטי מוסקבה הידועים, לעזוב את מסעדת-בניין

סבתא מרדן דיטריך

הצלם הודקן

האוי"ם בניו-יורק, לבוא לישיבת מועצת ה"בטחון בה גונתה תלונת-ישראל בעניין הסו"אן סרב בכל תוקף. טען הוא: "איננו סבור שרומא בוערת במהירות כזאת שעלינו ל"חתר על ארוחת הצהריים שלנו."

משמע ילד ארצו של ווישינסקי שחקן הבימה שמואל רודנסקי, בריא-הבשר ושופע-הידידות את קריאת עצמו בהקלסת גלי צה"ל רטן במבטא רוסי חריף: "אח, כמה שאתה רוסי, ימח שמך!"

• קיימות עוד שתי קרנות מסוג זה: ה"קרן לרשת הנשיא — 5000 ל"י, הקרן ל"רשות יושב ראש ה"כנסת — 1800 ל"י.

הקנריה בכלוב

איש אחד אהב נורא מוסיקה. אז הוא קנה קנריה בכלוב והביא אותה הביתה. את הכלוב הוא תלה בחדר שלו והיה מבסוט. ביום הראשון הוא שמ לפניה ורעונים ומים ואמר: שירי לי משירי ציון. אז הקנריה אמרה: לא אשיר לך שום שירים על, אדמת נכר. תוציא אותי מן הכלוב. אז האיש לקח ממנה את הורעונים והמים ואמר: אצלנו מי שלא עובד לא אוכל. אז הקנריה אמרה: לא צריך. לא אוכל ולא אשיר. שלח אותי לחפשי. אז האיש הכניס חתול לחדר ואמר: אם לא תשירי, אני אניה לחתול לאכול אותך. אז הקנריה אמרה: מה אכפת לי? שיאכל אותי. קצתי בחיי, חיי כלא ועבודות. האיש היה נורא מיואש, מפני שהוא אהב מוסיקה, והקנריה לא רצתה לשיר לו. בסוף הוא ניגש אליה, פתח את הכלוב ואמר: אם לא תשירי, אז אני אפתח את הכלוב ואשלח אותך לחפשי! אז הקנריה נבהלה נורא והתחילה לשיר. ומאן היא שרה עד עצם היום הזה. מוסר השכל: הצפור הכחולה נמצאת בבית.

קיקי לפיפי ופיפי לקיקי

קיקי כתב שיר. גם פיפי כתב שיר. וגם זיוו כתב שיר. אז קיקי ופיפי וזיוו הוציאו ספר שירים ביחד וקראו לו "זיפיקי", והם הוציאו את זה ביחד מפני שציצי היה חולה באותו זמן, כמו שאמרו שלושת המוסקטרים: אחד בעד כולם, כולם בעד אחד. אחר כך הצטרפו אליהם גם ציצו, שהבריא בינתיים, ובזיבי ומימי ופיפי וזיוו וגם בחורה אחת, לילי. הם הוציאו יחד עתון וקראו לו בשם "לאן". מפני שהשאלה הנכונה היא היא התשובה בעצמה. בהתחלה היה שם מאמר המערכת, במאמר היה כתוב: "זרמים חדשים מנשבים בקרית-ספר הצעירה שלנו, מחד ניסא, ומאידך ניסא ען הרצון לביטוי — אלא דא עקא, ביטוי — לאו מילתא זוטרתא היא, ואם בספרות עסקינו, הרי מאליה תשאל השאלה: לאן? לקראת? והתשובה היא: לקראת? לאן? ואכן, לפנס צערא אנרא, ולא באצקוצציוס ניושע!" אחר כך היה שם מאמר הערכה של פיפי על שירתו של קיקי, הכוללת ביהוד האנדיבי"דואלי שבה וכל כולה צעקת הדור שתוס'העין, ומאמר הערכה של קיקי על שירתו של פיפי, שהיא ביטוייה הנמרץ והעז כאחד של פיפיסטיקה הזיויסטית. כמו כן היה שם מאמר על ציצו על ניני המבקר, ומאמר של ניני על ציצו הצייר, ופורטרט הצייר ניני מאת ציצו, ובקורת מאת ציצו על תערובת ניני. ובסוף היה חמשי, אל הפרשדונה: "היה היה איש ושמו קיקי, ברנש ממולת וקניניקי, הוא וציציקי נקניקי אהבו את מיני, מצבו אז היה שמדוקיקי."

אנשים

קול שר במדבר

אזן פייר זילבר, קצין צי צרפתי, שהפך לשגריר צרפת בישראל, סיים את שנת שירותו הראשונה בתל-אביב לתן הישג גי"כר: שליטה בעברית יומיומית. הישג בלי שני קודם של השגריר: לימוד 6000 סימני"כתב סיניים בתקופת שירותו בפין. שגריר צרפת אינו מצמצם את התעניינותו לעברית בלבד, מרבה לבקר בקונצרטים של זמרים. השבוע הביע את דעתו על אחד מהם, "אני מחבב את שושנה דמארי, יש לה קול הבא מן המדבר."

מן המדבר נשמע גם קול אחר, קולו של דוד בן-גוריון, ראש ממשלת ישראל לש"עבר, תושב שדה-בוקר בגלב הדרומי, שלח מכתב-תודה לבעל מאפייה בבאר-שבע, אשר שיגר לו חלות לשבת. כתב בן גוריון: "ה"חלות היו מצויינות, אפילו אשתי אמרה זאת."

איש מדינה אחר שפרש לחיים אזרחיים, הארי מרומאן, נשיא-ארצות-הברית לש"עבר, נמוך הקומה והממושקף, סירב להיב"חר לגשיאות האוניברסיטה של מדינת-מו"דתו, מיסורי, הכריז: "אילו חיפשתי צרות, הייתי נשאר לשבת בבית-הלבן."

בדרך הבריחה מן הכבוד הלכה גם כוכבת הקולנוע האיטלקית ג'ינה (יפהפיות הלילה) לולדבריהדה, חטובת-החזה, חובבת ה"תביעות המשפטיות, שנואשה מלעשות קא"ריירה בהוליווד, חזרה למולדתה. אמרה היא: "נסעתי להוליווד, אבל נמאס לי לחכות עד שאהפוך לגיין ראסל שניה."

כאשר באה כוכבת קולנוע אחרת מארלן (ענילי זהב) דיטריך, הסבתא בעלת רגלי"הנערה, בטענות אל הצלם שצילם אותה ב"אחד מסרטיה האחרונים, השיב הוא: "אני אשם שיצאת כעורה בסרט זה. מאז צלמתי

(המשך מעמוד 5)

וויבטינסקי לא היו כל פיאות. אפילו לבן"גוריון אין פיאות: ואתה יודע היטב שבלי אישים אלה לא היתה מדינת ישראל קמה." "הרצל? ימח שמו! וזיבטינסקי? ימח שמו! וזכרו! בן-גוריון? הוא גרוע אפילו מגוי! איני רוצה במדינה של הרצל ובן גוריון! במהרה יבוא המשיח, ואז תקום ה"מדינה היהודית האמיתית."

חברו של הקנאי הצעיר התערב בשיחה ואמר לו באידיש שאילו הייתי שר, אולי היית סוטר על פרצופו, על שידך את הרצל. הנער הרפה ממני ונספה אל חברו. "ה"שכתת את אשר לימד אותנו הרבי בבית הספר? עלינו לומר תמיד את האמת — אפילו אם יכו אותנו וישרפו אותנו, כמו שעשו בספרד."

גם בדבריו בצבצה הגאווה המרה-מתוקה של המבכרים את המוח על פני הכניעה. הוא ניחש את מחשבותיו ואמר: "החושב אתה שאנו האחרונים? החושב אתה שבקרוב נעבור מן העולם? אם כן, אתה סועה. יש לנו בתי-ספר בירושלים, בצפת ובמקומות אחרים הזקנים שלנו ימותו, אבל במקומם יבואו צעירים."

זכרתי את הילד הקטן, שהודרו לשון את שיעורו לפני רבו. אכן, יתכן שהזדק עם הקנאי הקטן, חובב-הסיגריות, המלא אהבה ושנאה, הקחה ויאוש.

רציתי לספוח על כתפו של ילד זה, שלא ידע ילדות מהי, אבל לא יכולתי לעשות זאת. חשתי שהוא ירתע מפני. במקום זאת אמרתי לו שלום והלכתי משם והלאה. קבר צת גברים חלפו על פני ונכנסה לבית-כנסת קטן. הגיעה שעת תפילת מנחה.

כאשר יצאתי משערי-השכונה, נשמתי ל"רחחה. הרחובות היו מלאים מכוניות, שטר"פים בקרני השמש השוקעת, סואנים וגדושים עליצות. הרגשתי שאני זקוק לטיול ארוך לשפע של אוויר צח.

א ה ב ה

נגד

דעות קדומות

הגיוניים כביכול:

- מינהגי האוכל, הרגלי החיים ושאר הדברים הקטנים הקובעים כה הרבה בחיי יומיום של זוג נשוי, שונים מדי.
- המספרמנט שונה מדי: הבעל הספרדי יכה את אשתו, יבגוד בה, יאסור עליה לנאט עם חברותיה וחבריה; האשה הספרדית לא תהיה נאמנה.
- נגד כל הנימוקים יכולה להזדקק רק תשובה אחת: התשובה של ההיום.
- כדי לברר מהי תשובה זו, חדר "העולם הזה" בחדשים האחרונים, לחייהם הפרטיים של זוגות "מעורבים". הוא בדק מקרים רבים, אשר שדושה מהם, אופייניים במיוחד, הוא מביא להלן.
- בסך הכל היו המסקנות מיסמך מעורר. הוא לא העלים את התקלות הרבות העומות בדרך מיוזג העדות. אולם הוא הוכיח כי ההתפתחות היא מן המהיר של המשפט הקדום אל אור האהבה.

לפני כמה חדשים הודיעו אזרחי המדינה בקראם כי כן רצה את אמו במערכת טירה, הסיבה למעשה האכזרי היתה מוזעזת עוד יותר: האם התנגדה לנשואי בנה עם צעיר רח עיראקית, אותה אהב בכל נפשו, מררה את חייו, לעגה לחיות השחורות.

היה זה מקרה בודד במיוחד. אולם הבעיה האפורה הקפתתת מאחריו פוערת בחיי-הם הפרטיים של צעירים רבים, גם כשאניה קופצת אל הכותרת הראשית.

הרקע הוא פשוט. אף כי עוד רבות המ חיזות הבינעדתיות בארץ (העולם הזה 830 והלאה), הרי בקרב הדור הצעיר שוב נעו למים התחומים. צעירים אלה, כבואם לעשות את הצעד הגורלי וההתעצב בפני ה-רב, נתקלים לרוב בקשיים רבים.

לא תמיד משתמשים ההורים דוקא בני-מוק הישר. בהסתמך על העובדה שנסינום בחיים גדול הרבה יותר מזה של בניהם, הם מנפנים דגד עיניהם שדל של נימוקים

שולמית וישראל: על אף ההורים

כשנכנסה שולמית לקורס החובשים של מגן-דוד-אדום בתל-אביב רצתה רק להשלים את הדיעות שרכשה בחטיבת יפתח, בנגב. כשעזבה את הקורס היתה כבר ארוסה. ישראל קריס, חשמלאי לפי מקצועו, שרצה אף הוא ללמוד פרק בעזרה-ראשונה, התאהב בה. ביקש את ידה. לפי כל הכללים יכול היה הזוג לצפות למימוש מהיר של רצונם להתחיל בחיי משפחה משותפים.

אלא שישראל בן למשפחה רוסיה ואילו משפחתה של שולמית עלתה מעיראק. שתי המשפחות ותיקות מאוד בארץ, בשתייהן השתרשו דעות קדומות חזקות מאוד על בני העדה השניה. "להתחתן עם ספרדיה" — שאלה אמו של ישראל, "בשום אופן לא ארשה שיקרה דבר כזה במשפחתנו!"

"אשכנזי?" שאל באותה תדהמה אביה של שולמית, "אני אעדיף לזרוק את בתי לים, מאשר לתת את הסכמתי." הוא הפעיל ידידי-משפחה שיניאו את בתו מהחלטתה. הורי הבחור השתדלו אף הם להניא את בנם, אך לשון — מנוי וגמור היה עם הזוג להתחתן. לבסוף, לא היתה ברירה. הם ניגשו לוועד-הקהילה, נרשמו לנשואין.

את הטכס ערך רב ספרדי. קרובי החתן רצו שהכלה תסתובב את שבעת הסיבובים המסורתיים סביב החתן — קרוביה לא רצו. "זה מינהג אשכנזי, לא מינהג שלנו. ובכלל — מה היא, שאלו, "תרנגולת?"

בנשף נפגשו לראשונה הורי הזוג, רק בקושי החליפו כמה מלים. השולחנות היו ערוכים בשני אנפים — אחד אשכנזי, אחד ספרדי, הזוג הנשוי באמצע. המשפחות אף לא הצטרפו לצילום משותף.

כיום יש לזוג ילדה בת שנה. ארבעת הסבים, המבקרים את נכדתם, הופתעו לגלות כי בכל זאת יכול שחור להתערב עם לבן — ובהצלחה.

מרים ויעקב: בלי שום מכשול

מרים היא תימניה, ילידת הארץ. יעקב כנעני הוא יליד הונגריה, עלה ארצה לפני שבע שנים. לפני כן היה שמו קליין. הם הכירו זה את זה במקרה, כאשר ביקר יעקב מכרה שעבדה בחנות לניכרשות, באותה חנות עבדה גם מרים. היא עמדה במקרה בפתח החנות וחברתה לעבודה הצביעה עליה ליעקב, אמרה לו שתשאר אצלה את הספר שרצה ממנה, היא נתנה לו את הספר, וכשביקש, יותר מאוחר גם את ידה, הסכימה.

ליעקב, שהוריו ניספו בהונגריה, לא היו כל קשיים. קרוביו, עולים חדשים אשר כמעט לא ידעו מה זה תימני, רק התפלאו מדוע אינו מתחתן עם הונגריה כמוהו. גם בפני מרים לא עמדה כל בעיה — הוריה לא הביעו כל התנגדות לנישואין. היא עזבה את עבודתה, עוסקת עתה רק בניהול משק-ביתה. "אין שום בעיה בנישואין", אומרת היא, "גם הונגרים אוהבים דברים חריפים".

יעקב, זמר מקצועי המשתלם בפיתוח-קול והרמוניה, אינו מרבה בבלות, מעדיף את ביתו וחברת אשתו. לעתים מבקרים הם בבית הוריה, "אני מרגיש שם מצויין", אומר יעקב. ערב אחד או שניים לשבוע מבקרים הם בקונצרט, במוזיאון או בקולנוע — הכל לפי טעם אירופי מובהק.

מרים, שאינה מדברת ערבית, אופיינית לדור שלם של בני העולים התימנים הראשונים, אינה מכירה בכל הבדל בינה לבין בחורה אשכנזיה. בין חבריה, צעירים מכל העדות, ואילו אחת מחברותיה, תימניה, נשואה אף היא לאשכנזי, יליד-פולין.

"לפני שהתחתנו, אמרה בעלת-הבית לבעלי שיחשוב היטב לפני שיעשה את הצעד, כדי שלא יתחרט אחר-כך. איני יודעת אם התכונה דווקא לעובדה שאני תימניה", אמרה מרים. "אם כן, אני חושבת שהוכחנו שטעתה."

שרה ויצחק: אין כל הבדל

יצחק גרוסמן הוא גינזי. אשתו שרה שחורת-שיער ושחומת-עור. התוצאה: בנם ניני הוא בלונדי. כשהודיע יצחק, לפני 13 שנה, לבן-דודו שהוא חושב להתחתן עם בת משפחה פרסית, הזהיר אותו בן-דודו:

"אל תיפול בידי החברה ההם. הם כולם סכינאים. אשתך תאכיל אותך פיתה עם פלאפל כל הזמן." האזהרה לא הבהילה אותו.

הוא ראה את שרה לראשונה מטיילת על שפת-הים בשבת אחר-הצהריים, החליט להכיר אותה מקרוב. הוא עקב אחריה עד שהגיעה לביתה, ביקש לקבוע פגישה. "חשבתי שהוא גורא חצוף", נזכרת עתה שרה.

כאשר ביקש את ידה נתקל בהתנגדות חריפה מצד הוריה. לא קל היה לו לשכנע אותם: הוא היה בודד בארץ, יוצא-קיבוץ חסר-אמצעים — ונוסף לזה, יליד טרנסילבניה. לבסוף הסכימו בכל זאת ההורים. עתה יש למרים ויצחק שלשה ילדים, גרים בשכונ של ותיקי ההסתדרות אשר 95% מדייריו אשכנזים.

בבית הוריה של שרה נחשב יצחק, העובד כנהג בשגרירות האמריקאית בתל-אביב, כבן בית. הם גם הספיקו לשנות את דעתם על האשכנזים בכללם, אינם חושבים אותם ל"סתם גורפים". שרה, מצידה, למדה כמה מלים באידיש, כדי שתוכל לשוחח עם חמותה, שעלתה ארצה לפי שלש שנים. "בשביל אמי, לא היה כלל חשוב מה מוצאה של אשתי", אומר יצחק. היא אשה בעלת חינוך, רחוקה מצרות-עין עדותית. כשהייתי צעיר אמרה לי שלא איכפת לי אם אתחתן אפילו עם צוענית — העיקר שתהיה אשה טובה."

כאשר שאל אבינועם, בנם הבכור בן ה-11: "איזה חצי שלי אשכנזי ואיזה ספרדי?" לא ידעו הוריו מה לענות. בעיניהם אין כל הבדל בין שני הנצאים.

שלטון הרובה

נידון מסרב שיקשרו את עיניו

הקצין האחראי בודק בעצמו אם שדושת הנירונים קשורים כהלכה

ההוצאה להורג בוצעה בהצלחה על-ידי שדוש חוליות של רובאים

בדרך אחרון בראש כל נידון

הבחירות למגלים החדש באיראן מתנהלות כמלוא תנופתן. קדפיות ההצבעה עוברות ממחוז אחד לשני ואתן יחידות שריון, שתפקידן לדאוג שהבוחרים יצביעו בעד האיש הנכון: ראש ה"ממשלה", גנרל פאדלולזה ואהדי, האיש החזק שסילק את מוסאדק מן השלטון ו-הכנים אותו לבית-סוהר.

אך למרות שהתוצאות אינן מוטלות בספק, יודע זאדי כי כי אינו יכול לסמוך על המגלים בלבד. מוסאדק הליב את דמיון התמונים ו-מדיניותו הלאומנית הקיצונית עלולה להצמיח מנהיג חדש שילך בעקבותיו. נגד מקרה כזה, סומך זאדי על הצבא.

מצרים

פנימיה בתמונות

רק לעתים רחוקות מתפרסמות הודעות על חיילים אנגליים שהותקפו או נחטפו בי"אזור תעלת-סואץ. גם אז אין האנגלים מאשימים את מצרים בביוצע מעשי-טרור, כי תמיד נרצחו חיילים אנגלים במסיבות מפוקפקות בערי מצרים.

אולם שקט זה, לדברי המצרים, אינו אלא השקט שלפני הסערה. "זהו מלחמתנו ה"קרה באנגלים", הסביר קצין הצבא המצרי, המקשר בין המטה הבריטי לבין שלטונות מצרים באזור-התעלה. את ההכרזה השמיע בפני עתונאים, שרצו לדעת מדוע אין מצרים מנסה להפריע לשלוה הבריטית באזור.

"תארו לעצמכם שכל חייל בריטי רואה את תפקידו הראשון לשמור על חייו, חי בפחד מתמיד שהמכונית העוברת את שער-המחנה מכילה חומר נפץ או שכל פועל ערבי עלול לשלוף פגיון ולהרוג אותו. האם אפשר לקרוא למצב זה שלווה?" שאל את העתון נאים. "מלחמת-העצבים הגיעה לשלב כזה", המשיך, "שכל חייל באזור התעלה היה מעדיף אלף פעמים שירות בקניה על שירות במצרים — למרות המאורמא והגיוגלים."

לא דובים ולא יער. כדי להוכיח את דבריו, הציג הקצין סידרת צילומים שהראו את עצבנות האנגלים: כלבי-שמירה, מגדלי-תצפית, משמרות מזוינים בליווי רכבות. תמונה אחת במיוחד עשתה רושם על העתון נאים: חייל אנגלי דוחף אדם בלבוש ערבי מעל מדרגות של קרון-רכבת — תמונת קרב מובהקת. "באימונים אלה מבלים הי"אנגלים את זמנם", הסביר הקצין. את הלבוש הערבי לבש חייל אנגלי, כדי להגביר את המיון לתנאי-קרב אמיתיים.

התמונות, שפורסמו מיד בעתונות, עשו את הרושם הדרוש על הקוראים. אלא של-מחרת הופעתן פירסמה המיפקדה הבריטית הכחשה: לא דובים ולא יער. התמונות הן תמונות פרטיות של חיילים, שהצטלמו ב"מצב-ראווה למזכרת.

האנגלים יכלו גם להסביר כי פירסום ה"תמונות בא להראות להמון המצרי כי ממ"שלתו לא שכחה את עניין הסואץ וכי המא"בק עם האנגלים נמשך — אם לא על ידי התקפות פרטיות, הרי לפחות על-ידי הת"קפות-עצבים. אולם כדיפלומטים מנוסים, נמנעו האנגלים מלעשות זאת. כי, בעצם, גם להם נוח שהמצרים אינם עושים מאומה.

יונת הטרגדיה

לפני שלושה שבועות פרצה דליקה רצינית בכפר איבאר, במצרים התחתית. המאורע לא היה זוכה לפרסום מיוחד לולא החליט הנשיא מוחמד נגיב לבקר בכפר הנפגע, ל"נחם את תושביו. בדרך חזרה, שעה שרכבתו עמדה בתחנה צדדית, דרסה רכבת אקספרס כמה מאות מעריצים שהצטופפו סביב ה"נשיא, הרגה 28 איש.

השבוע פירסמה ועדת-חקירה את מסקנות חקירתה בנסיבות הדליקה: האש התלקחה תחילה בשוכר, הלהבות אחזו ביונים שהיו בתוכו. הן התעופפו בבהלה, כשנוצותיהן בוערות, העבירו בצורה זו את האש ל-102 בתים.

היו אלה היונים הצליות הטראגיות ביותר בתולדות מצרים, קבע הו"ת.

סעוריה

הכסף לא מספיק

הארמון החדש המגושא בקצה העיר ג'דה, על חוף ים-סוף, יכול להיות חלומם של כל יצרן סרטי-צבעוניים הוליוודי. חמש קו"מותיו מבהיקות בלבון מבריק, קישוטים ירוקים וצהובים מדגישים את ממדיו. מבפ"נים נראה הארמון דמיוני עוד יותר: מאה חדרים מכוסים מרבדים יקרים, דברי ערך מכל הדורות פזורים בהם, מרפסות-זכוכית ענקיות — הכל מצוייד במכשירים לקירור חשמלי.

זהו ארמונו החדש של המלך סעוד איבן עבד אל-עזיז. בנייתו, שהחלה עוד לפני מות המלך הזקן, עלתה הון תועפות — איש אינו יודע כמה בדיוק. לאיש גם לא היה איכפת אם הבניה עלתה כמה רבבות דולארים יותר או פחות. במדינה אשר בה שר הכספים

במרחב

הוא שייך פשוט וכל ההכנסות שייכות ב"אופן פרטי למלך ולבני משפחתו, איש אינו מדקדק ביותר על הוצאות המלך.

המודאגים היחידים מכל ההוצאות היו אנשי חברת-הנפט האמריקאית. הם ידעו כי למרות ששילמו 180 מיליון דולאר למלך בשנה ש"עברה, קיבל כבר מיפרעות על חשבון ה"שנה החדשה כדי לכסות את הוצאותיו.

תמרים יבשים וחלב עזים. למדינה הענקית אך דלת-האוכלוסיה* אין למעשה, תקציב מפורט. כל אחד מ-34 אחי-המלך יכול להוציא כמה שהוא צריך. אם חשקה נפשו במכונית חדשה הוא לוקח אותה; אם החשבון מגיש המוכר ישר לאוצר. אם רצונו לבלות במועדוני-הלילה של פאריס, מכסה השגרירות הסעודית שם את הוצאותיה, ש"לחת את החשבון לאוצר.

התוצאה היא שכל כספי חברת הנפט, ש"זרמו לקופות המדינה, לא שינו במאומה את תנאי-החיים של התושבים. רק כמה מאות של בני המשפחה המלכותית התעשרו, בנו בתי-בטון, קנו מכוניות ופריגיטדרים, יצאו רסייל בעולם. שאר העם המשיך להתקיים על תמרים יבשים וחלב עזים.

האפשרות שהמלך ינהיג קימוצים אינה מתקבלת כלל על הדעת: אחד מאחיו עלול להפגע מהקימוצים ולהחליט שהוא יכול לה"יות מלך יותר טוב מן הבורר. במדינה ש"נוצרה רק לפני דור אחד על-ידי מסעות הכיבוש של אל-סעוד הזקן יכולה סיבה זו להיות מספיקה בהחלט למלחמת-יירושה קטלנית.

הפתרון היחיד, בינתיים, הוא הגדלת ה"השלומים. אכן, מדי שנה, עולה הסכום ש"חברת הנפט מכניסה לקופה המלכותית. אלא שמדי שנה עולה גם מספר בני המשפחה המלכותית, המגיע גם להם חלק ממבול ה"דולארים.

מרוקו

הפצצה במיסגד

תהאמי אל-גלאוי, באשא של מאראקש, מנהיג הברברים, הוא איש גדול. על עובדה זו אין אדם חולק בכל מרוקו. אך מנקודת זו והלאה, מתחלקות הדעות: הצרפתים רואים בו משען למשטרם הנאור בצפון אפ"ריקה, הברברים רואים בו איש-מלחמה ו"מנהיג רוחני ואילו הערבים הלאומנים חוש"בים אותו לאסון הגדול ביותר לתנועת השח"רור שלהם.

כאשר, לפני חצי שנה, אילץ אל-גלאוי את סירי מוחמד בן-יוסף, סולטן מרוקו, להת"פטר, בהתאם לרצון הצרפתים, היה נדמה כי יטביע את הארץ במהדורה חדשה של מלחמת-הזורות בין ערבים וברברים. אך תנועת אל-דסתור אל-ג'ידי הלאומנית היתה חלשה מכדי שתתמודד עמו ועם הצרפתים. סירי בן-יוסף ארז את מוחדותיו, לקח אתו חצי-תריסר מנשותיו ויצא לגלות.

חסידיו ניסו להתנקם, התנקשו בחיי יור"ש, שעה שיצא לתפילת יום הששי במסגד של רבאת. המתנקש נכשל, נהרג על-ידי שומרי הסולטן במקום. החיים במרוקו חזרו למסלולם, אל-גלאוי חזר לארמונו המפואר במראקש.

עוד נסיון. אולם לערבים זכרון ארוך. המכה שהנחית אל-גלאוי לתנועה הלאומית היתה קשה מכדי שתישכח במהרה. אך הברי"בר הזקן בעל פני-החנות חסרי-ההבעה, אפי"לו לא הגדיל את משמרו האישי. כי הקוראן הקדוש קבע בפירוש שהחיים והמוות בידי אלה ושום דבר לא יעזור לבן התמותה אם אללה גזר עליו למות.

השבוע הוכחה צדקת הקוראן. שעה שאל"גלאוי כרע ברח בהודיה לאללה, במסגד הראשי של מאראקש, התפוצצה פצצה בהד עצום. 27 מתפללים נפגעו אך אל-גלאוי יצא בריא ושלם. הוא רק הרים את עיניו הגדו"לות לאללה, סיים את תפילתו: "אל-חמד לאללה."*

בשחקי מרוקו התהלכה אמונה אחרת: אח"רי נסיון שני, חייב לבוא שלישי — הפעם מוצלח. המטרה המשווערת. הנציב הצרפתי.

* על שטח שהוא פי 130 משטחה של ישראל חיים כששה מיליון תושבים.
** ברוך השם.

דו"ח קינסי על ההתנהגות המינית של האנדרוגינים

לאנדרוגינים • השבועון המצויר למשפחה הנורמלית

עד מתי? ...

בפני כס השופט ירמיהו יפתח עמד נכונש ממרר בבכי. וינה מורחז היה נשוי רק שנה לשמחה, כשנכח לדעת שבנה בו באופן שיטתי עם בני מינים אחרים. הוא נסע לחיפה, אולם בדרך היה שטפן והוא נאלץ לחזור לביתו. כאן חיכה לו אפתעה נוראה: שמחה שכבה ברועות בגרבר. הוא רצה למטבח, תפס בחימה שפוכה את דקר הקרח והשחול את שניהם...

פסקהדין היה קצר ונמרץ. אופייני לש"י פט זה. "הייתי צריך לדון את הנאשם למאסר עולם, אמר כבוד השופט, "אולם מודקרת השאלה: איפה לבלוא את ה"נאשם? כמעט לא ייאמן כי במדינה כה מתקדמת ונאורה, כמדינת ישראל, קיימים רק אגף לנכרים ואגף לנשים בבית הסוהר, ועדיין לא חשב המחוקק לנכון לדאוג לאגף מיוחד לאנדרוגינים. לכן אני נאלץ לשחרר את הנאשם. אני ממי"ן לייץ לפניו לבחור את בתולו הנכאה בירת זהירות, או להרחיק את הדקר מ"ביתו".

חידוש, "לאנדרוגינים", באישור ה"אקדמיה ללשון".

נוסי חייבים להשתלב 100% נכר 100% אשה. משמע, שאם אנדרוגינים אחד כולו 65% נכר ו-35% אשה, הרי יוכל להיות חיים מיניים מלאים רק עם אנדרוגינים שהוא 35% נכר ו-65% אשה.

● ב"ב 654 מקרים היו החיים המיניים של הזוגות האנדרוגינים מלאים יותר מחיי המין של האנשים החד-מיניים שח"קרתי בדו"ח הקודמים שלי. הדבר נובע, בלי ספק, מן האפשרות התדירה בזוגות אלה להגיע לאורגזמה כפולה, פעם כזוג נכראשה, ופעם כזוג אשהנכר.

● בקרב 60% מן הזוגות היה ברור מראש מי מן השניים יכנס להריון. ב"ב 18% הוכנס על כך רק אחרי הנשואין. 13% החליטו להמנע בכלל מילדים. מענין לציון שרוב מקרי הנרשיון והסכ"ס סובים המשפחתיים התרכזו דוקא בקרב 9% הנותרים, בהם לא הגיעו הצדדים לכלל הסכמה בנרדן.

"לאנדרוגינים" גאה להגיש ל"ציבור העולמי, זו הפעם הראשונה, קטעים מובחרים מתוך הדו"ח הבא של איש"המדע האמריקאי הנודע והאובייקטיבי, אין אנו מ"קבלים את כל מסקנותיו; אולם משוכנעים אנו כי פירסום הדב"רים יעזור לגיבוש ההכרה המינית של מינו.

● מתוך 7854 זוגות האנדרוגינים שחקרתי מצאתי רק מקרים מעטים מאד של חיי משפחה מושלמים. רוב האנדרוגינים התקשו במציאת כו/בת זוג מתאים. סוד האושר הוא כי בכל זוג אנדרוגיני

התאנסת'!!!

מאת יצחק שושנה מ...

אלוהים שלפחות לא היתה לאנס המנוול מחלתימין...

זהו ספור אמיתי. רק שמות האנשים הנוכחים בו שוננו כדי למנוע אינצידנט. הוא מספר על החוויה המזעזעת ביותר היכולה לעבור על אנדרוגינים בחייו/ה. זה יכול לקרות מחד בזיקה גם ל...

הייתי זוג מאושר. עד גיל 25 חלפנו חיי המשפחה באושר ושלווה. אולם באותו ערב מר ונמחה, הלכתי לתומי לטייל על שפת-הים, מבלי לדעת את מיומתי-הזדון האורבות לי. בפאתי מערב שקעה השמש. שעת דימדומים אפפה עלי. רוח קלילה בידרה את תלתלי הארוכים וסילסלה את שפמי. נשענתי על המעקה, שקועה בהרהורים כאשר לפתע...

הרגשתי יד נברית מודחלת בעדינות על מותני. עצרתי את נשימתי. גלי חום רצו בחוט שדרתי. בשירי נעשה חרודים חרודים. לפתע זכרתי את עצמי. הפנתי את מבטי וראיתי בזוועה שהיד היא שלי עצמי. "לך מכאן, מנוול", לחשתי. אבל היד לפחה אותי בחוקה, נסיתי לצעוק, אבל ידי השניה סתמה את פי. בתנועה אלימה וזקה אותי היד השניה על הארץ. כשהייתי קורעת את כל חלקי בגדי. נאבקתי בשארית כוח היאוש, הכרתי נישטטטשה לחלוטין...

באופן מכאני. תוך כדי בכו, התחלתי ליישר ולהחליק את בגדי אפילו סדרתי את חוטמי. יד תשושה ולאח היתה מונחת לי ליד. היתה זאת ידי שלי. התפללתי לי

למרות שזה הגליון ראשון של "לאנדרוגינים", העתון למשפחה, הד"נעיה הצלחתו לממדים כאלה שכבר הניעו אלינו אלפי מכתבים. לאנדי: אין לך מה להתבייש. אתה כותב לי שלכך אינו יכול לבחור בשום פנים בין יוחנן לדינה. אל תמהר. צא לבלות פעם עם זה, פעם עם זו. לבסוף ימצא מין את מינו.

לדרוני: אינך יודעת אם עקבים נכודים מתאימים למקמרת. אם תבי"חרי באותו צבע, לא יהיה זה משונה כלל. להיפך, זוהי הארמוניה מצוינת. לכי ברחוב בראש מורס. אם הכריות מסתכלים בד, אין זו אלא קנאה. לנסי: אתה אומרת שכבר בירח הדבש פרצו בינך מריבות. זה לא נורא. לכל זוג יש תקופה של ה"תנלות הדדית. למדי לוותר, להיות נוחה. פנקי קצת את עצמך, לפעמים. לתתלול: הוריד צודקים, כמובן. הית צריך להיזהר יותר קודם ולא להכנס להריון בגיל כה צעיר. עתה אין אנו ממליצים על הפלה מלא"כותית. אתה עלול להישאר עקר כל ימי חייך.

למיואש: אתה מאוהב בעצמך, אך מבייש עד כדי כך שאינך יכול לנלות לעצמך את אהבתך. אתה שואל בעצמך. ובכן, זה די פשוט. הומן את עצמך לקולנוע, אחריכך לנשך ריקור"ים. חלק לעצמך מהמאומה. אחר כך עוד תימצא ההודמנות המתאימה. להסתההסכלנות: גישתך אינה נכ"נה. את חייבת להניח לחצי השני שדך לדבר. אפילו אם זה משעמם העמירי פנים כאילו זה מענין. אם תשמע את הכדיחה בפעם האלה, אין דבר, צחקי, הכני לו אפתעה נעימה. והתעניי בשמחים המענינים אותו והשתתפי בשיתח. זה גירום לו הנאה מובהק.

העורקת: לילי גלילי

קוראה יקרה

אנו הבין המקופה. יש בורים ועמיראצות המרהיבים עוז בנפשם לטעון כי אין אנו מין בכלל אולם אנו הבין המושלם. יש בנו מכל לכל. אין אנו זקוקים לטובות הזולת. אין אנו נאלצים להחניף לו/ה, אלא לעצמנו בלבד. ובכל זאת מזולזים בנו צאצאיהם אלה, מסובלי ההכרה. הם מוציאים לעצמם עתונים המוכיחים את אפסותם המינית, איש, לגברת ועוד ועוד. אולם עתה הניע שעתנו להשמיע את קולנו ברמה. לא נשתוק עוד. בקול אנדרוגינים נבזה נצעק חמס. בכל זאת, אנדרוגינים יקר, אל תחשוב שהעתון מיועד אך ורק לך, אמנם הוא מיועד למין העליון, אך גם שני המינים הנחותים, הנכרי והנשיי, מוהמים לשלשל את פרטותיהם לירי המוכרים. הוא מיועד לכל המשפחה, גם לבעלך/אשתך. ואת אלה המבקשים למצוא בעתון את אשר אין אנו מבקשים להכניס בו, נזהיר מראש: אין זה עתון פורנוגרפי. הענינים המיניים באים אך ורק לחנך ולחבר, ולעזור לבניהענורים האנדרוגינים לעשות היכרות בין שני חלקיהם.

העורקת

מעירי החבריא

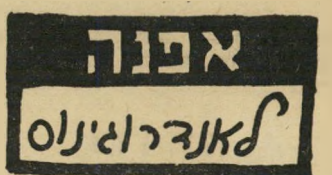
שני הקצוות

מאת אלפונדמאריה שומאכר

שני הקצוות שוקקים, שוקקים אך לא יפנשו לעד, עד יום בו שמיים וארץ יחדיו יעמדו לפני כס המשפט. הפיל מכיף, הפישפש מכיף, אני, בי בוער זעמי.

אני משולחבת נרגשת נלהבת. אני מאוהב בעצמי. רוצה, רוצה שקצה לקצה ישק נשיקה של אש, אך כל יונקישד שמניו הוא אחד אומר בפשטות: "את טיפשו"

אשיר שיר די גם בסופראנו ובאס ברוב יוגני הסוער, אך עוד אצפה שיבוא יום יפה וקצה אל קצה ימהר.

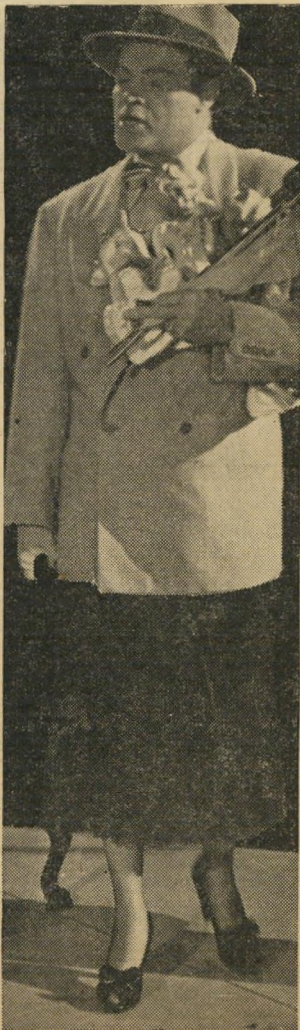

המכון להצמחת שערות

מעמיד את שורות לרשות קוראי לאנדרוגינים הצמחת שער חזה ורגליים ובמקומות אחרים לפי רצון המזמין/ה חטוב כל אבר לחוד לפי מידה, בהתאם לטעם אישי מכונות אמריקאיות חדישות — הצלחת מובטחת

אחרי...

לפני...

שון הסינאר. לתדהמתי גיליתי שאינו רוצה לבשר סטיק, שהצבע השחור אינו מאמץ לשעירי וכי הכלונד מתאים לו יותר. אחוז בהלה פניתי לרופא. הוא בדק אותי, טפח על שכמי, הסביר לי בדידות: "אדוני, אתה זקוק לניתוח. זה לא דבר נדול. נעשה אותו אחת ושתים. הכל יהיה בסדר, נברתי. אין לך מה לדאוג."

שהיתי שבועיים בבית-החולים. יצאתי ממנו אדם חדש: לא עוד אשהנכר, מלאה תסביכים והפרעות פנימיות, אלא נכרי... משתדל, ד"ר הנדל

טיולים

לאס-אטיס, תחליף אפריקאי

השבוע הודיע האוצר סופית שבקופתו אינו נמצא הסכום הדרוש לשיגור משלחת ספורט ישראלית למשחקי אסיה שיתקיימו בחודש מאי במנילה, בירת אי-הפיליפינים. גם התערבותו של ראש-הממשלה ושר-החוץ, משה שרת, לא השפיעה. המאורע שהיתה לו חשיבות תעמולתית רבה, ביחוד לאור סרובן ההפגנתי של שש מדינות ערב להשתתף בו, נגזר בתיק עבה, גדוש מכתבים וי-מברקים, במשרדי הוועד האולימפי הישראלי. אולם הרצון העז לטיולים שבר גם את החומות הנוקשות של המטבע הזר. מכיוון אחרי, יותר מלהיב, התקבלה הזמנה מקסימה לנבחרת הכדורגל הישראלית לסייר בדרום-אפריקה. הכסף לא יצר הפעם בעיה, הוא סופק על-ידי הפדרציה הציונית שקיוותה לצלל את הכדורגל הישראלי לצורך המגביות. ההכנות נעשו בשקט, אך במהירות מפתיעה. משרדי הפדרציה בתל-אביב הרפסו תכנית מפורטת, קבעו בה, בסדר כרונוולוגי, כמעט כל שעה שתעבור בטיול, בין השאר, משחקים במקומות נידחים ובילוי במלונות פאר. כאשר עיניו אנשי-המזרחי האפריקנים בתכנית, נתחלחלו: כמה משחקים נקבעו לשבת. הם הקימו רעש, ודרשו לשנות את התאריכים. השיבו להם חבריהם הצ'כ. ואנשי חרות. "הרב קוק המנות הרשה ל' שחק בשבת." הדתיים הריצו מברק לישראל, פנו לרב הרצוג בבקשת החלטה. הרב הראשי לא הטריח את עצמו לעלעל בספרים מאוב-קים, קבע: "הרב קוק מעודו לא התיר לשחק כדורגל בשבת." ההחלטה אמנם לא היתה מכשול רציני. רציני יותר היה השיקול המגוחך שכמה אלפי לירות אפריקאיות עדיפים על הופעה בחברה אסיאתית של צהובי-עור.

מין

לאחלתית, סיכוי גברי קלוש

טאקו סטוטסומי היתה נערה יפאנית לא יפה ביותר, וגבוהה ביחס לחברותיה. בכל זאת נשאו רבות מבנות מינה את עיניהן אליה — טאקו היתה מועמדת בטוחה, לזכיה במדליית-זהב במשחקי אסיה בהטלת כידון. משך חדשים עבדה ללא ליאות בהדרכת שני מאמנים ספדניים, הגיעה כמעט לגבול ה-40 מטרים. אולם השבוע, כאשר היתה המטרה הנכספת קרובה ביותר, קרה אסון מחרדי: רופא שבדק את כל הספורטאים קבע כי טאקו איננה עוד אשה. בשינויים קלים היא מסוגלת אולי ליהפך לגבר. האתלטית (האומללה) החמיצה נסיעה בטוחה לאיי-הפיליפינים. מעט מאד זמן נשאר כדי להתחיל את השב, להוסיף לכידון 200 גרם ולהטילו לפחות בעשרים מטרים יותר.

כדורגל

לעריק דינמי, חרוזים

עוד לפני שבוע היו חובבי בית-ר ב"תל-אביב במצב רוח מרום. הנצחון הירי-שלמי (העולם הזה 852) והאפשרות שגם בית-ר תל-אביב תשאר בליגה הראשונה, עמדו לעשות היסטוריה, כשבפעם הראשונה בתולדות הכדורגל הישראלי ישחקו שתי קבוצות בית-ר בליגה א'. אך אם הירושלמים סיימו את מאבקם ב"נצחון, הרי התל-אביבים עדיין נמנו על חמשת הקבוצות המועמדות לירידה, ציפו לנס ממרחקים. הנס: שובו לארץ של דוד (דו"ל) לה" שרינייק, החלוץ הדינאמי היחיד שגורר תר לקבוצה בעלת העבר העשיר. דולה (22), המשרת כמכונאי באגנייה ירו-שלים, גרם בשבועות האחרונים לכאב-ראש גדול לחבריו שקיימו קשר מתמיד עם חברת האניות החפאית, חישבו על הגייר את מ"הלכה של האניה במימי האוקיאנוס. כאשר היה נדמה שלקבוצה לא היתה עוד תקנה, הופיע דולה לפתע, הולבש בחפזון, הבקיע כמה שערים, "גלוריים", שהספיקו למלא את החוזה הצנום בחמצן צה. אזהדיו גילו גם כשרון שירי, חירונו עליו: "דולה חזר — הקרח נשבר." אולם לאחר אחת המפלות באה תגובת נגד של היריבים: "דולה חזר — זה לא עזר."

השבוע, כאשר נותרו לבית-ר עוד שני מש"קים מכריעים, קיוו חבריו לבואו בכל יום. במקום זה קיבלו מכתב מארצות-הברית ש"הוריד את הטמפרטורה לנקודת האפס: דולה ערק מאגיתו, נשאר בארצות-הברית.

פולקו
בסורלים החרישים ביותר
אצר

Polka
אפנת גברות
תר אביב. רחוב אלנבי 94
בנין הסוכני

קדם
מחמורפזא

של
הרוקח טכניק
מוריד כתמי השמש
ומבהיר את עור הפנים
המפיק:
ת"א, רח' מלך גורג' 54

רררר סס סס סס
להשיג בכל הארץ

נגדי גברים

חדישים וטובים, מעשה ידי מומחים. מוכנים ולפי מידה.

מבחר מאין כמוהו

של הדוגמאות החדישות ביותר

טוב מכל...

ואף-על-פי-כן בזול!

הלפנשטיין, בית מסחר להלבשה תל-אביב, נחלת בנימין 6.

חצלות

מכשירי-עזר וחמרי צלום

קונים — מוכרים

ומחליפים

בהדרכה מקצועית

רק אצל המומחים

מטרופוט

18 רח. אלנבי תל-אביב

החל מהשבוע יוצא לאור

וועלשפיל

השבועון המצוייר באידיש

של "העולם הזה"

המתנה האירואלית לקרוביך בחוץ-לארץ, מתנה המתחדשת מדי שבוע והמוסרת תמונה נאמנה של המצב בישראל לא דרך משקפיים מפגתיות אלא בשפע ציודים ועובדות. חומר מאדף ומברר כאחד.

דמי חתימה לשנה * 11 ל"י.

תוספת דמי דאר רגיל לשנה	תוספת דמי דאר אויר לשנה	ישראל
2.600 ל"י	26.000	ארצות-הברית
2.600	12.480	אנגליה
2.600	12.480	שבדיה
2.600	12.480	צרפת
2.600	12.480	בלגיה
2.600	26.000	דרום אפריקה
2.600	41.600	אוסטרליה
2.600	26.000	מכסיקו
2.600	41.600	קובה
2.600	41.600	ברזיל
2.600	41.600	ארגנטינה
2.600	41.600	אורוגוואי
2.600	41.600	ונצואלה
2.600	41.600	קולומביה
2.600	41.600	צ'ילי
2.600	41.600	פרו

מתקבלים מינויים לחצי שנה בחצאי הסכומים.

המכון לחטוב הגזרה

שמרי עץ גזרתך — ליופי ובריאות

- ללא תרגילים מעייפים או דיאטה מזיקה
- שיטות אמריקאיות חדישות • עסוייד
- 6 מכונות אמריקאיות חדישות ביותר.

הפירי בליטות-שומן מכערות כמהירות

אחריות להצלחה

הנך מוזמנה לסור אלינו לאנליזה של גופך ללא כל התחייבות

ת ל י א ב י ב, "סלון זהבה" רחוב רש"י 9

יזמ
קדם ימים

כל יד משנת מוצר יופי זה

ללמוד לרקוד?

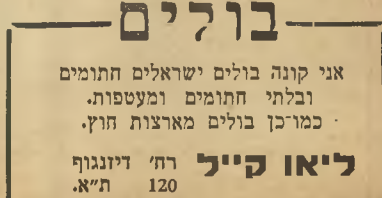
אצל
הנס גוט

תל-אביב, רח' בן-יהודה 64

גופא

מרענן את הגוף
ושומר על הבריאות

ליא קייל

אני קונה בולים ישראלים חתומים ובלתי חתומים ומעטפות. כמו-כן בולים מארצות חוץ.

רח' דיזנגוף 120 ת"א.

זואולוגיה

דרך עור בשמים

באביב 1899 ענד זואולוג דני, ה. ס. מורסן, את הטבעת הראשונה על רגלו של אוזון-בר. מטרתו של מורסן: קבלת אינפורמציה על מקום ומועד המצאו העתידי של אוזון-בר, אותו יהיה אפשר לזהות, לכ"שימצא לפי הטבעת, אם כי אחוזו של מורסן לא נצוד מעולם, לא נרתעו הדגו ואל"פי חוקרים אחרים לעמוד טבעות על רגליהם, צחאריהם וכנפיהם של מיליוני עופות-בר משך 55 השנים הבאות.

החודש, ערב התחלת ענידת הטבעות השנתית בארצות-הברית ובאירופה, פרסם זואולוג אנגלי, אלן פריי, מחקר רב-עניין על תוצאות מבצעי-הענידה השנתיים. מתוך חצי מיליון העופות לשנה המטובעתיים בארצות-הברית, 85 אלף העופות בבריטניה ו-100 אלף הנוספים ביבשת-אירופה לא נצודים יו-הר 30 עד 40 אלף לשנה. ואם כי החלק הניכר של העופות המטובעתיים הנצודים הם אוזון-בר הנפולים קרבן לצידים בעלי תיאבון, הגיעו הזואולוגים, בכל זאת, לידעה מקפת של אוזון-הגידול ונתיבי-ההגירה השנתיים של רוב סוגי עופות-הבר.

אהבת סנוניות. הטבעת, הצבעונית על פי רוב, והנושאת את תאריך ומקום הענידה, סיפקה גם אלפי-עובדות על מהירות טיסתו היומית של עוף-הבר ועל אורך חייו. הופע"תו של סבכי, שזכה לטבעת קיצית בשחיין, בחורף הבא בחוף הזהב המערב-אפריקאי אינה נדירה. שכיתה פחות היא הגירתו של זרזיר הונגרי לפקיסטן, מרחק 5000 ק"מ. אך גם לשם בא הזרזיר. שיא המרחק אותו עבר עוף-בר בעל טבעת (ושנצוד) עד היום: שחף מערב-גרינלנד, שעבר משך 12 שבועות את 16 אלף הקילומטרים המפרידים בין האזור הארקטי לעיר דורבאן שבדרום-אפ"ריקה.

עופות הבר העוברים מרחקים קטנים מ"אלה מאבדים רבע עד שליש ממשקלם, אך לא תמיד הם מאבדים בהזדמנות זאת גם את בני זוגם. הזואולוגים יודעים לספר על זוגות של סנוניות (אלה המבשרות, כידוע, את האביב) שזוהו שנה אחר שנה כשהם חוזרים מארצות-החום לאירופה, מלוחים או"תם בני זוג. כתעודת-נישואין משמש במקרה זה ווג"הטבעות על רגלי הסנוניות.

יתכן כי הטיסה המהירה אינה מאפשרת לבני הזוג להפריד, גם לו רצו בכך. עוף-בר מהגר עובר לפחות 60 ק"מ ליום טיסה, מהירות נמוכה ביותר בהשוואה לשיא ה"ידוע עד כה: סלעית אפורה שעברה מ"גרינלנד לצרפת, משך 43 שעות טיסה, במ"הירות של 540 ק"מ ליום.

ימי שחף. הגילוי המעניין ביותר בכל פרשת הטבעות היא אפשרות קביעת בין ע"היו של עוף-בר. לפי הזמן העובר בין ע"נדית-הטבעת לציד-העוף נקבע כי אין דורו החי יותר משנתיים וחצי וכי עוף-הים ה"טיפוסי, השחף, חי בממוצע עשרים שנה. אופייני הוא שזקן העופות המטובעות ש"נצוד עד היום הוא שחף גרמני שנצוד 23 שנים אחר שזכה לטבעת בימי אפרוחותו.

בבכל שיא מדעי יש מערערים גם על שיא זה. יש הסבורים כי נכון המעשה בחוקר הולנדי אלמוני שענד משתו שדמה לטבעת על צחארו של אוזון בר בשנת 1800 ולא התפלא כלל לשמוע כי אחוזו נצוד, כעבור 35 שנים, על ידי צייד גרמני, בעיר הנמל דאנציג. אומר פרי, בהגיבו על סיפור זה: "כנראה שחיהם של אוזון-הבר נתקצרו מ"אוד (ל"5-10 שנים) משך 150 השנים ה"אחרונות".

מחקר

כוכב נולד במעבדה

האופיום מפורסם מאד בעיקר בגלל שורה ארוכה של משפטים נגד אנשים המשתמשים בו כסם ונרקוט. הוא מוכרז בעיקר לארצות המזרח, בדרכים שונות. אולם האופיום ידוע גם כחומר רפואי.

פועלות מרחיקת-האב והמדרימה של ה"אופיום, המתקבל על-ידי איסוף שרף פרגים והנראה כדבק שחור, היתה ידועה כבר לפני אלפי שנים. משך כל אותו זמן ניסו לבדוד את מרכיביו השונים של האופיום. רק ב"1805 הצליח רוקח גרמני סטורנר, לבדוד

מהאופיום חומר כימי נקי ולכן צבע, המהווה כעשירית ממשקל האופיום, אותו כינה, על"שם סגולותיו, בשם מורפין (ולא מורפיום, כפי שהוא נקרא בטעות). האומר ביונית "שינה".

ב-1925 הצליח כימאי אנגלי, לאחר מכן בעל פרס נובל, סיר רוברט רוברטסון, לקבוע נוסחה כימית מסובכת במאד, אך מתקבלת על הדעת, של המורפין.

חרס במבחנו. החימאים לא שקדו על שמרי נוסחת רוברטסון. לגביהם לא היתה הנוסחה מוכחת עד שלא יכלו ליטול את מרכיביו של המורפין, בהתאם לאותה ה"נוסחה, להרכיבם ולקבל את המורפין במעב"דה. בהשגת מטרה זאת, סינתזת המורפין, התחבטו כימאים רבים, כולל בעל הנוסחה, סיר רוברט, והעלו חרס במבחנותיהם.

שיטות העבודה החימיות שנתחדשו בשנות מלחמת העולם השנייה הפכו לאפשרות את סינתזת המורפין, שזכה בינתיים, בגלל קושי קבלתו במעבדה, בתואר "כוכב האקרובטים

הוליבוד כטי גרייבל החירה

המבקרים במועדוני-הלילה המפוארים, רו"אים תמיד לפני המיקרופון זמרת כלונדית, אדמונית או שחרחרות בשמלת-ערב החושפת את כתפיה וקצת יותר מזה, עם שלל עדיים העושים אותה דומה לאילן חג"המולד. לא שונה מבנות לחיתם.

ג'ון גילברט סברה כי תמורת כספו ה"טוב, מגיע ללקוח לראות קצת יותר מאשר זמרת שתולה בתוך שמלה רחבה. כדי לא לדמות לצבא הפרימדינות מסוג זה, בחרה ל"עצמה בהופעתה במוקאמבו תלבושת מיוחדת אותה המציא לבשה החמוד בן העשרים: חולצה גברית לבנה ארוכת-שוליים, סרופה כמעט עד לחגורה, מכנסיים קצרים שחורות הדבוקים כעור לגוף תמידי. רגליה, שגרמו ל"כטי גרייבל להחחיר, היו נתונות בגרבי-רשת דקיקות, נעולות נעליים גבוהות-עקב. העיניים הצמאות התעכבו על רגליה וגזי

זמרת ג'ון גילברט נשימתם של הזכרים נעצרה

רתה טפסו ועלו לפניו, נתקלו בפה חניגני, שנינים ללא דופי וווג"עיניים כחולות מואר"כות. שורה השחור היה עשוי בתסרוקת נעריה.

ג'ון פשטה את זרועותיה, התפתלה לפני המיקרופון קדימה ואחורה, עצרה את נשימ"תם של כל הזכרים במקום, כשהיא מתעלמת מעניינן המרצחות של בנות-מינה, שאחת מהן, נדיבה יותר מרעותיה לא יכלה להנעם מן ההערה: "היא יכולה גם לשיי".

שירתה היתה אמתלה להחתים אותה עה סרט בשם בירות אדומות.

סרטים

פאט ומייק

- "מי יצר אותך?"
- "אתה, מייק."
- "למי אתה שייך?"
- "לך, מייק."
- "מה יקרה אם אעזוב אותך?"
- "אפול לבין ואשר שם."

שלש שאלות אלה שואל מייק, (ספנסר טרייסי) מארגן ספורט את בן חסותו והמתאגרף שלו, הוקו, בעל מוח של ראש סיכה (אלדי ריי). פרט להוקו המתאגרף, הוא גם אדונם של (א) סוסה בשם גלי, (ב) אתלטיה בשם פאט (קטרין הפבורן).

קטרין הפבורן היא אוסף של עצמות מחוברות על ידי גמשים, בעלת כעור נהר, ואישיות קולנועית חזקה. הנמשים שעל גופו של ספנסר טרייסי, אינם מבוטלים גם כן. צרופם של שניים אלה שכבר מזמן חגגו את יום הולדתם הארבעים — מהווה את אחד הזוגות הקולנועיים המוצלחים ביותר. **פאט ומייק** הוא סרטם המשותף השביעי

שתסריטו נכתב על ידי רות גורדון וגארסין (בצלע אדם עשיר קאנין. מייק פוגש את פאט בתחרות גולף, ממנה את עצמו למארגן שלה מגלה שהיא יודעת גם: 1) לשחק טניס, 2) לשחות, 3) לשחק כדור סל 4) קצת ל"התאגרף. קללה אחת רובצת על פאט, כל פעם שארוסה מופיע בתחרויותיה, נועץ בה מבט של דג, היא מפסידה.

בין תחרות אחת לשניה (תחרות הגולף תופסת את חצי הסרט) מגלה פאט לאט לאט, שהיא אוהבת את מייק הבוס הקשות שלבו לב זהב. גם הוא אינו אדיש אליה. הוא מת"קומם לרגע כאשר היא משכיבה בשתי מכות אגרוף, שני גגנסטרים המתנכלים לו, רואה בזאת עלבון לגבריותו, אולם נכנע לבסוף, פאט, נוטלת את הרסן לידיה, רוכבת עליו ושואלת אותו את שלש השאלות. "מי יצר אותך", "למי אתה שייך?", "מה יהיה אם אעזוב אותך?", כשמייק משיב עליהן בכי"נעה.

כאמור, תפסו התחרויות חלק נכר של ה"סרט. השאירו מעט מקום למצבים קומיים. התסריס מאכזב במקצת, אולם על כל לקויים אלה מכסה משחקם הנהדר של טרייסי והפ"בורן.

רובי ג'ונס

מלודרמה בשלש מערכות הנפשות הפועלות: רובי, יפהפיה דרומית בעלת טיפה של דם כושי.

בואק — ג'נטלמן דרומי ואמביציוזי ג'ים ג'נטרי — ג'נטלמן דרומי עשיר מאד אחיה המסורף של רובי.

מערכה ראשונה

הרקע — אזור הבצות של קרוליינה הצפונית. בבית אביה של רובי, צייד חתיק נערכת מסיבה לכבודו של בואק שחזר מדרום אמ"ריקה, לשם נסע אחרי שהשתעשע עם רובי בת ה-16, חוזר משם עם רעיונות חדשים לעבוד אדמתו.

רובי (ג'ניפר ג'ונס) תעורבת של סקרלט אוהרה ומרילין מונרו, פראית קטנה החייה ליד הביצות, מחליטה שהפעם לא ימלט ממנה בואק. בהלון, שהוא פרודיה לזה של מונרו, ובבגדי עבודה צרים עד למחנק, היא מגרה את בואק, (צ'רלטון הוסטון) נושקת וסורסת אותו חליפות. בואק מצליח לשכנע אותה משך כמה דקות שהם נוצרו אחד למען השני. הם מתעללים, שמה של רובי מוכתם בעיר — אולם בואק מחליט להתחתן עם לידי, בעלת דם כחול, והרבה כסף.

מערכה שנייה

ידידתה היחידה של רובי, לאטי, אשתו של ידיד המשפחה ג'ים ג'נטרי (קרל מלודן), ה"מיליונר המקומי, שמשך שנים גדל את רובי המתבגרת בביתו, מתה אחרי מחלה ארוכה. ג'ים, שהיה מאוהב ברובי עוד בתחילת הס"רט, מבקש את ידה של רובי, מבטיח לה שכל העיר תכרע בפניה, ב"ך היא תתקבל ל"סר"לניים. רובי מסכימה. השניים חיים משך כמה דקות קולנועיות חיים מאושרים, עד אשר, באחד הנושפים היא פוגשת את בואק. השניים רוקדים ושוכחים את כל העולם, כולל הבעל הבעל נעלב מאד בתחילה מתפייס עם אשתו בסוף-הערב, מזמין אותה לשייט על ספינתו הקטנה. דקה אחרי שרובי הבטיחה לו שהיא אוהבת אותו, באה רוח, מעיפה את אחד-התרגים על ראשו הוא נהרג ונופל לימ.

מערכה שלישית

כל העיר סבורה שרובי רצחה אותו כדי לזכות סופית בבואק. הם משמיצים אותה, זורקים אבנים בתלונותיה. היא מחליטה ל"הראות להם. מסתבר שכל העיר, כולל בואק, חייבת לבעלה המון כסף מבטח זו או אחרת. היא גובה את החובות, מרוששת אותם כליל, מנסה לפתות את בואק אותו היא אוהבת אהבה אמיתית, לא מצליחה. הורסת גם אותה, אחרי שהציפה את אדמתו במי-מלח.

בואק השבור הולך אחריה, מנסה ליד ה"ביצות לחנוק אותה, מתחרט, נושק לה, מגלה שבעצם גם הוא אוהב אותה. כאן מתערב הגורל האכזר בדמות אחיה המסורף המבלמל פסוקי תהלים תוך פריטה על מגדולינה. הוא הורג את בואק.

רובי, שהכל נגדה, עוזבת את עמדתה, הו"לכת להיות רבי-חובל על אניית-דיג.

— סוף —

כתב אשמה נוסף נגד החברה, מוגש תוך משחק טוב על ידי ג'ניפר (קארי) ג'ונס.

העולם הזה ממדיץ עי

פאט ומייק

גד מחיפה — מה נותן לך לחשוב שאסכים להתכתב אתך, אחרי שדחית רבים לפניך ואתה? אחת הסיבות לסרובי היא שאני שונאת לכתוב מכתבים. אם תרצה להתקשר עם נערה אחרת דרך מדורי — בבקשה.

כוונות הומוריסטיות

המכתב החבוב ביותר של השבוע הניע אלי מצעיר האומר על עצמו שהוא (853/168) נפש אומללה בנות ממוין וזכר המסתובב עלי אדמות בחוסר מעשה כבר 16 שנה. הוא מקוה ליפול לתוך רשת דפי מכתבים של נשמה מאושרת הנמצאת בנות נקבה עד גיל 15 וחצי. (צורת ה' נונה, שנכחו אינו עולה על 1.65 ס"מ. קובעת גם כן). הוא זכה כבר לתוארים רבים, לאו דווקא אקדמיים, מאלה שי כלפיהם הפנה את הכוונות ההומוריסטיות שלו. שהוא משוכנע, שהן קיימות אצלו במקום כלשהו.

לטייה, היך משגע

אובד טיולים בן 19 וחצי, צבר (863/169) : ישמח להתכתב עם נערה בת 17-18 לא סלוגית, כן בעלת מרץ, חיוך רחב ומשגע.

זה הסוד שר

זו הפעם הראשונה שאני נתקלת בבו המין הלאיפה המסרב לגלות את נילו. (863/170) : הוא רוצה להתכתב עם נערה בגיל 15-16 על קולנוע, תיאטרון מופעי קה ואהבה.

הוא אינו מאמין, אבל...

כדי לגנון את חיון האפוריני, רוצה נבד צעיר (853/171) בן 20 להתכתב עם צעירה משיכילה בגיל 17-18. לדבריו הוא טיפוס אינסלקטואלי. כדי להוכיח לי זאת, מילא את שני הכובעים ב"דע" את עצמו" (העולם הזה 851), ביקש ממני לנתח את אפיו, זאת אע"פ רק לנערה שתסכים להתכתב איתו. אנלה רק פרט קטן: הוא נראה לי, בהתאם לצירוף אכאם הסכור שכל הנשים טפשות (לפחות ברנע בו צייר את דמות האשה) ובכן נערות. הראו לי!

נחיה במורה

הניעה למסקנה שהיא רוצה לקבל מכתבים מיר סימפאטית המשתייכת לגבר נבנה ונחמד בגיל 28-30. עליו להיות חובב צילום וטיולים, בסגנונים צנועים הוא מעריה שרצוי שידע גם לנהוג. הרמו מובן, אני מקווה.

מכתב ממורה אדמוני

אם את פקחית, מחוננת בחוש לספרות, לא נעררת חוש המור, ואוהבת מוסיקה קלאסית, ציור וריקודים, תמצאי שפה משותפת על נבי המכתב עם מורה תל" אביב (853/173) צעיר שהוא גם קצת משרור. הוא טוען כי על אף רצינות מקצוע, הצלחו לשמור על חוש ההומור שלו. השתדלי רק שמכתבך לא יחוויר ממנו עם סימונים כדור אדומה, אבן, המורה נתן לי ציונים נפלאים בכל מיני דברים.

הבתורים הצעירים בימינו נחפזים מדי. בימי הסבתא, היה סבא חולה האהבה מאושר אם רק יכול היה לקבל את מכתביה המבושמת של סבתא אחרי שנתיים של חיזור, ואילו שבגישתה הראשונה לחתום את פיהם הצמא על זה של נושא התעניינות. רבות, התחשבו מעט בגורם ששמו הזמן!

כוונות אפלות

יונה ד. — מה כוונותי של נבד, המציע לנערה סינייה או ספל קפה? — כוונותי הן ברורות ביותר ודעי להשמר מהן: לכבד אותה כסינייה ובכפל קפה.

אותה אדרת כשינוי הגברת

יצחק ג. — העצה היעילה ביותר למנוע את חברתך לבלוש את השמלה, "הנעוזה" לדברך, בה היא מופיעה לכל מסיבה חד אחר, היא הערה תמימה שראית שמלה דומה מאוד לזו שלה, על גופות שלוש מחברותיה.

שירות אינן מכאיבות

בלהה הרישנית — הערה הטובה ביותר להניב על שירות תלמידי בית הספר ה' מקצועי, לידו את עובדת יום יום היא שמונה: להתעלם מהן. אין לך צורך להעמיק פנים של אגילת הנקמה.

העיקר: הטכניקה

אביגדור ג. — אני מוכנה להתערב אתך שאלת את הנערה בה אחת מענוי: "מה את עושה ביום ששי בערב?" לא כן? היא ענתה לך תשובה מתחמקת. נסה טכניקה אחרת. אמור לה: "וראי לא מסכימי לצאת איתי ביום ששי נערב, לא כן?" היא תבאר במבוכה ותאמר "למה לא?" עוד דבר: נערות אינן אוהבות להיות מזומנות ברנע האחרון. עלך למה לה את האשליה שאתה מחכה לפגשה בכלידיעניי.

סין

מאחורי מסך הקנבוס

העם האמריקאי, שלא הוכן לכך מראש, קיבל את הידיעה כמהלומה: ממשלתו הס' כימה להיפגש רשמית עם נציגי סין האדומה, בת השטן, לשם נסיון ליישב את הסכסוך על המזרח הרחוק. אולם במערב עודו שורר ערפל רב על ה"נעשה מאחורי מסך הקנבוס". תעמולת-ה"זוועה, שפותחה בעזרת כספי סין הלאומית באמריקה, טישטשה את המציאות. רק פה ושם מתפרסם דו"ח בלתי-משוחד. אחד מהם היה החודש דו"ח-ו איש-עסקים יפאני בשם מאזאנווקה אקידה, חדר הפרלמנט, שחזר זה עתה מסויר של חודש בסין, מסר ראיון מיוחד לאחד השבועונים האמריקאים הימניים. מסקנותיו היו בחלקן מפתיעות ל-כדי.

● לסינים יש מספיק לאכול, אף כי חסר מזון בעל איכות טובה. אי-אפשר לשתות את הקפה המקומי. הסוכר רע, הלחם נמצא בשפע אך גורם לכאבי בטן. אך האנשים ברחוב נראים כבעלי תזונה מספקת וטובה.

● האנשים בעיר הבירה, פקינג, לבושים בפשטות, בחולצות מאופנת לנין. אין נשים לבושות יפה. רוב האוכלוסיה בעיר מורכבת מצעירים הלוכשים מדים פשוטים. אך הבגדים אינם מלוכלכים וקרועים, כמו במשטר ה'קודם. הם חדשים או מתוקנים היטב.

● הרדיו אינו מכשיר עממי, אין תצוגת אופנה. ישנם מלחינים חדשים רבים, אך כל מנגינותיהם דומות. אין שרים את האינטר-נציונל. שיר-הלכת של הצבא האדום (הסיני) הפך המנון לאומי.

● אחרי שנים של שלטון הכיתות ה'צבאיות, תומך העם באופן נלהב במשטר של מאו. האנשים מאמינים כי יהיה להם די לאכול כל עוד יעבדו.

● הסינים מאמינים שיהיו לעם הראשי בעולם. הם מאמינים כי יש להם הפוטנציאל התעשייתי החזק ביותר, אוצרות כוח-האדם האדירים ביותר, השטח הנרחב ביותר על פני כדור הארץ. הם מרגישים עליונות עצור מה כלפי היפאנים.

● הממשלה ניצלה את סיסמת מלחמת-התידקים כדי לעורר את העם להיגיינה, הש' מידה 44 מיליון עכברושים ו-1940 מיליון כנים, וזבובים ויתושים.

● בתי-המיקדש הבלתי-ספורים הפכו ל-בתי-ספר, שמספרם במדינה הוכפל בשלוש שנים.

● בפקינג, כל החנויות והמעצלים נמצ'אים בידים פרטיות, מלבד חנויות הכל-בו וחנויות הספרים, השייכות למדינה. אין מסים כבדים על בעלי הרכוש, אך אין להם ה'אפשרות להשתמש ברווחיהם כרצונם.

● הסינים אינם חולמים אפילו על פלי-שה של צייג קיי-שק מפורמוזה ליבשת ה'סינית.

האביר על הסוס. מסקנתו של אקידה: סין התקדמה במידה ניכרת. על ארצות-ה'ברית לקשור יחסי ידידות עם סין, במקום לשמור לה איבה. הרמו: אם סין תהיה חופשית יותר ותוכל לסחור עם אמריקה, תהיה פחות תלויה בברית-המועצות, תוכל להפוך במרוצת הזמן לגורם עצמאי.

נראה שהיתה זאת גם דעתו של דהייט אייזנהואר ויועציו, כשהסכימו למשא ומתן ישרי. אולם רוב הציבור האמריקאי, שחונך לראות בעלית סין העממית תוצאה של הש'פעת הסוכנים הקומוניסטיים בממשלה האמ'ריקאית, עלול לחשוב אחרת. במקרה זה מוכן לו המנהיג שיפיל את אייק האביר מן הסוס הלבן. ג'ו מק-קארתי כבר משחזר את כסינו.

ברית-המועצות

אנטי-דור

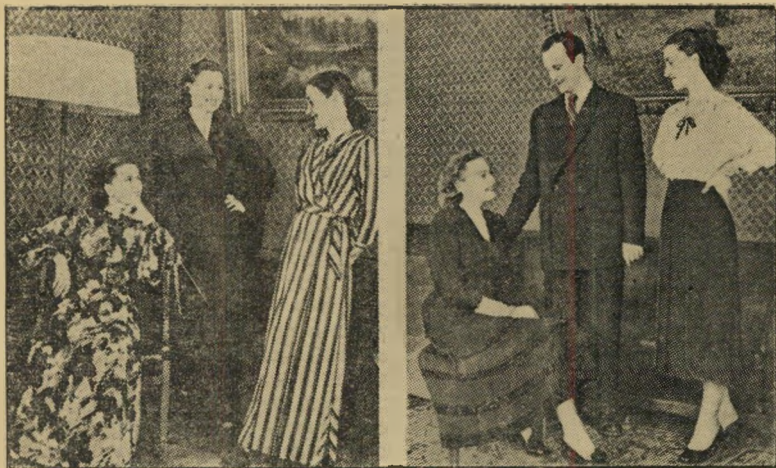
המושג "סקס-אפיל" אינו מופיע במילון הסובייטי. כשאר המלים של התרבות הקא-פיטליסטית הנצלנית, נידון למות בעולם ה'מהפכה. אך אין פרוש הדבר שאין נשי

* הדבר לא בא כאפתעה לפרשנים זרים שעקבו אחרי הסימנים הנוסטרית, ביניהם העולם הזה, הנתון היחיד בישראל שניבא את הדבר מראש (העולם הזה 849).

ברית-המועצות יודעות להעריך את חידושי האופנה האחרונים.

כריסטיאן דיור אינו מקובל בבית בעל 12 הקומות במרכז מוסקבה, בו שכן המרכז לתיכנון האופנה. דיור אינו צנוע. חצאיתו הקצרה מדי (העולם הזה 830) מגלה אברים אשר אין האשה הסובייטית רוצה כלל להר'אותם. יתר על כן, הרוח הסובייטית העזה זקוקה לחצאית ארוכה שתגן על הגוף.

אולם מלבד ההתנגדות לדיור, והדגש הרב על בגדים שימושיים, בגדים לפועלות ובגדים לנשים הרות, אין האופנה הסובייטית שונה כל כך מן האופנה בארצות אחרות. ישנן דוגמניות סובייטיות (לדעת מבקרות אנג'ליות: "לא יפות, לא אלגנטיות, אך נחמדות וצעירות"). ישנן תצוגות אופנה, בהן מבק'

אופנה סובייטית: חולצה רסוסי וחצאית לפי מידה, חליפת צמר לגבר (125 ל"י), שמלת משי רקומה. משמאל: הדגמת חלוקים משלושה סוגים; עשויים כולם ממשי.

תצוגת-אופנה: מבקרות מקומיות וזרות במוסקבה עוקבות אחרי דוגמנית סובייטית הלבושה שמלת-ערב רקומה. הדוגמניות הן מקצועיות, יפות אך בנתי-מהודרות.

טליה מן התוצאות? סניף של צייקאגו. הגאנגסטרים עצמם אינם מרגישים כלל בטוב בין בני עמם. ל'דעתם, נעשה להם עול. באמריקה היו רגילים להיות מרכזי ההערכה הציבורית. עתונאים וצלמים הצטופפו מסביבם, ילדים ביקשו את חתימותיהם. אולם באיטליה חסר לגמרי הב'רק הנותן טעם לחיים. ואילו האיטלקים אי'גם מיחסים כל ערך לגאנגסטר אמיתי, מבריה סמים-משכרים או רוצח עירוני. כל הערצתם נתונה לבאנדיטים כפריים, מסוגו של ג'וליאנו האגרי. אימת סיציליה.

אמנם, החיים האיטלקיים נוחים מדי. רוב הגאנגסטרים מתוצרת ארה"ב, חיים ברוחה, נוסעים במכוניות מפוארות. לובשים אך ורק בגדים המיוצרים באמריקה ומדברים איטל'קית גרועה, בניב אמריקאי מודגש. הממשלה האיטלקית, הנוהגת בחומרה כלפי הפושעים המקומיים, מתיחסת אליהם בסלחנות מסוימת — כל זמן שאינם נתפסים בהעברת קוקאין לאמריקה.

אולם אין זה פתרון. שני גאנגסטרים ידו'עים — ג'ו אוניס ופראנק קוסטלו — עומ'דים להיות מגורשים בעתיד הקרוב מאמ'ריקה, להצטרף לחבריהם לשעבר המזוינים בחום האיטלקי. אם יימשך הדבר, תהיה רומא בקרוב סניף קטן לצייקאגו.

איטליה

Made in U.S.A.

כל ילד יודע כי אמריקה היא ארץ הגאנג'

אל ארץ הפרדסים

מאת אריה סיון

פרס שלישי בישראל

הוא מתנועע עם צמרת הברוש — פעם לצד זה ופעם לצד זה. ואילו יתר הברושים עמדו דום. צילו של הברוש היה עבה מכל אחיו וכל הגושה שלו שיבשה את רשת האורות והצללים אשר על הקרקע.

עיניה של רחל היו מושפלות בעקשנות ארצה. עצובות היו, ואני ראיתי, כי שוב לעולם לא אדע מי יום את הטיוול וכיצד התחיל כל הענין. אולם לאמיתו של דבר לא הייתי מצר על כך בכלל. איוו תחושת אושר התחילה לגאות בי והיא שחיוורה לי, כי מאז ומתמיד מהלכּם רחל ואני בין רשת הקסמים לבין שמי-הליל הכחלחלים; כי מאז ומתמיד פוטעו רגלינו בנתיבי-העפר, בין הניחוחות, ושוב לא רציתי לדעת מה, כיצד ומדוע העניו הלום, מאושר הייתי בהליכּם זו, ושבעתיים מאושר הייתי כי ידעתי שבעוד זמן-מה יסתיים השביל לפני בני-אבן לבן, הניצב בודד ומוזר בלב ארץ הפרדסים.

מתי נגיע, רחל? העוד רחוקה הדרך? שאלתי.

לא רחוקה, השיבה. עוד העיול הזה לפנינו.

רק במעומעם חשתי תימהוניה על כך, שרחל יודעת את הדרך, אף-על-פי שרק לפני שעה קלה טענה שאני המוציא והמביא. אולם היסחתי דעתי מכך, כי אהבתי מאוד והייתי נכון להפקיר עצמי בידיה, ומה גם שידעתי, כי הולכים אני וקרבים אל הסף המאוהב, אשר כל חיי לא חיתי אלא כדי להגיע אליו.

לפתע זקפה רחל ראשה ועיניה ננעצו בסהר המלא. שפתיה נקפצו והיא החזיקה צוידה והותירה אותי מאחוריה. חשתי כי הגה מתכווץ אני והופך לתינוקה הפועט. שהיא נוטלת אותו בידו ומוליכה אותו לאשר תחפוץ. קצת חרה לי הדבר, אולם האושר שהציף אותי עד שכרון הותר בלבי רק תשוקה אחת: להתנפל ארצה לרגליה של רחל ולכסותו בנשיקות-תודה, כנשק העבד את כפות-רגלי הכוהנת הגדולה, העומדת להביאו בסוד מקדשה הלבן.

ואני לא ידעתי כי אז נורע בלבי גרעין המרי הראשון.

אור-הירח נשפך על בית-אבן ערבי בן שתי קומות, אשר ניצב באמצעיתו של מערה, שקוץ בלב אחד הפרדסים. סביב הבית עמדו מכונות חקלאיות שונות, כפשוט עפר ואדמה. אימקורב וימר מנועה של משאבה.

בשער הפרדס היתה קבועה כתובת: "גר" עין הלחם". רחל נכנסה אל תוך החצר ואני אחריה. היא קרבה אל סולם מדרגות העץ שהולך אל הקומה השניה והחלה מטפסת בו, חריקת המדרגות עלתה רמה וצורמת. רחל טיפסה בהן ברגל קלה ובוטחת, כאילו נהירים היו לה שבילי-המקום על בוריים. אף פעם אחת לא הסתכלה לצדדים ואף לא לא חור, שם ידייתי אני בהכנעה.

לפתע חשתי עצמי קטן, עלוב ומוזנח. עייפות ומרירות הלכו ודחקו את הרגשת האור שר שכבשה אותי קודם-לכן, ועד מהרה התנגב אל לבי תהעד כי לא בגללי באה רחל אל הבית הזה, שאם לא כן — מדוע בוערות עיניה באש וזה כל כך אשר לא ראיתי בהן מעולם ומדוע ממחרת היא לרוץ לפני.

עתה החלה פועמת בי תשוקה עזה לרדת לסודו של הטיוול הזה, לחקור ולדעת כל פרט ופרט הקשור בו, שאם לא כן — הרגשתי — לא תשוב המנוחה לשכון בלבי. אימצתי את כוח זכרוני כדי להיזכר בשם החבר שהזמין אותנו, אולם לשוא. "רחל, אל מי בעצם אנחנו באים? מי הזמין אותנו הנה?" "מי אמר לך שאנו מזומנים, ילד?" השיבה מבלי להפנות אלי את פניה. "קיבלנו הוראה להופיע, והנה אנחנו מופיעים." תמיד כשהייתה המנהיגות בידיה התייחסה אלי כאל ילד קטן.

"הוראה?" שאלתי בתמהון. "ממי קיבלנו הוראה כזאת?" "מגרעין הלחם," השיבה רחל כלאחר-יד.

עתה החל הענין להרגיזני. "ממתי אני מקבל הוראות מגרעין הלחם?" קראתי בקול גדול. "ממתי אני בכלל מקבל פקודות ממישהו!"

"שקט, אל תצעק כל-כך," אמרה רחל. "עוד עלול מישהו לשמוע."

"מה איכפת לי, שישמעו. שידעו לא לחלק הוראות לאנשים חפשיים!"

"למה אתה צועק כליכך? אם ישמעו לא יהיה נעים."

דבריה ובעיקר הנעימה האימהית-מקנשרת שבה נאמרו, הכעיסוני כעס רב. מפני שאין דבר שנוא עלי יותר מאשר לקבל פקודות ממישהו, אפילו אם מכיר אני ויודע כי לטובתי נחתנו.

לא אמרתי דבר. דילגנו על המדרגה האחרונה וניצבנו בפתח חדר-האוכל. אנשי גרעין-הלחם כעשירים במספר, היו ישובים משני עבריו של שולחן ארוך, מכוסה מפה לבנה ושפע מאכלים ומשקאות.

"בתיאבון," אמרה רחל.

"תודה רבה, ברוכים הבאים," השיבה לנו נערה אחת, "בואו שבו. רב. מפני שאין דבר שנוא עלי יותר מאשר לקבל יתר החברות והחברים הוסיפו לאכול בשתיקה ואף מפקידה לפקידה היו ניבטים בנו בעינים שופעות טוב-לב והכנסת אורחים."

המסע

ערב אחד, לפני זמן לא רב, הסיבותי עם רעי אל שולחנו של בית-קפה. ישובים היינו על גבי המדרגה הצפונית שולחן בשולחן נוגע, וסופגים בצל-כרחנו עשן-סיגריותיהם של הבריות וקטעי שיחותיהם. מתוך כך נתחרר לנו, כי מזה זמן-מה היתה גברת אחת קשישה, שישבה אצל השולחן לשמאלנו, חזורת ומגלגלת במשפט אחד ויחיד. היטני אונן ושמענו: "יכול מישהו לומר לי איפה נמצא קיבוץ הלחם?" "קיבוץ הלחם," אמרתי, "נמצא על-יד כפר-סבא, בין כפר-סבא וירקונה." זקפה בי עיניה, נענעה ראשה בתורת-חן, וכבר עמדתי לשקוע שנית בספל הקפה שלי, כשחשתי כי עיני רעי נעוצות בי בתמהון. "מה עשית?" אמר לי. "הרי כל אחד יודע שקיבוץ הלחם שוכן על שפת הים, בין טנטורה ועלתית." "הפסקי עם ההלצות התפלות שלך," נעניתי לו. "שאל כל תינוק ויגדך, שקיבוץ הלחם שוכן ליד כפר-סבא, פרדסים סביב לו, וכל עצמו אינו אלא בית-אבן ערבי נושן שתקוהו למקום מגורים — — —"

"מנין לך להאיפורמצי המוזהב הזאת?"

"מה אתה רוצה, הרי הייתי שם וראיתי כמו עיני!" קראתי ברוגז-מה.

"אתה היית שם?"

"והיה שם גרעין בהכשרה — — —"

"רגע, מתי היית שם, לדעתך?"

מתי? אינני זוכר בדיוק. בארבעים-חמש או ארבעים-ושש... לפני המלחמה, כנראה. אבל-אוסן, אני מוכן להישבע שהייתי שם, ויש לי אפילו עדת אחת — — —"

"ומי היא העדה, אם אפשר לדעת?" הוסיף רעי לחקור בנעימתו הלגלגנית.

"נערה אחת שזרחורת ושמה — — — ושמה — רחל, כמדומני, כך, רחל."

"ומה מראה?"

הפניתי עיני פנימה, אל רחובות הזכרון, ולאט-לאט נצטרפה לי המוזהב של נערה בשמלה לבנה, שצמח שחורה, עבותה גולשת מערפה אל גוזה התמידי. אולם את קלסתר-פניה לא יכולתי להעלות בשום פנים ואופן. הרי כמה וכמה שנים סוערות חלפו מאז, ובכלל זאת לא הצטיינת בוכרון משובח. לעומת-זאת נשתלטה עלי, עד לירי בכי כמעט, ההרגשה כי זוהי הנערה הברה והאוהי ביותר מכל הנערות אשר ידעתי בחיי. התרגשוני שמה מחנק לגרוני ולא יכולתי לחלץ ממנו אף מילה אחת. נעצתי ברעי זוג עינים מצועקות, וא לו הוא קרא בתרועת נצחון:

"אינך נזכר, אה? ועכשיו אמוטט את כל טענותיך בבנין קליפס." — רעי היה תלמיד הפקולטה למשפטים, ואהב לשחק את תפקיד עורך-דין בכל הזדמנות. "ראשית," הוסיף, "יודע אני, שבשנות לימודיו בגימנסיה לא יצאת את גבולות תליאביב בלעדי שנית, יעידו כל חבריו לספסל-הלימודים, שבכל אותן השנים התשובת עם פנינה, והיא — שיערה בהיר דווקא ומתולתל. זהו!" — טפח בידו על גבי השולחן, "ועכשיו לך ובקש סליחה מן הגברת והעמידה על הטעיתך."

ניבסתי בו בתדהמה רבה. לכאורה היה הצדק עמי, שרירות ואמיתיות היו הוכחותיו ואף שמץ של פקפוק לא יוכל להן. לא נותר לי אפוא, אלא לעשות כדבריו ולהעמיד אותה מטרונה על כובי התמוה. אולם משפנתי לבכרה, ראיתי כי שולחנה ריק. "זה בסדר," אמר אדם אחד, ושלח בי מבט מוזר ולא-נעים. "כבר הסברתי לה."

הרגשתי עצמי שלא בטוב. מיהרתי לשלם ולהסתלק. אולם מאז לא חדלה אותה תקרית לנקר במוחי. הרי לכם דברי רעי, שכל מילה בהם תואמת עץ עובדת-חיים, עם דבר שהיה ונתקיים ונודע ברבים. ואף-על-פיכך — — —

עמדו ניחוח הפרדסים עז ומשכר באוזניו של עולם וירח של סיו באיר יולף קיץ על שרדיו של אביב, הברושים המשמשים גדרות לפרדסים, תימרו אל הירח שלוחים ורציניים מאד-מאד. על הארץ נתרששה מקלעת ענקית של אורות צלילים, מכמורת של זהב וכסף וחיוורין, שכביכול לא היה סדר ומשטר בלולאותיה, אך לאמיתו של דבר היה גם היה. בלב ארץ הפרדסים היינו, בסביבות כפר-סבא, בלבה של ארץ הפרדסים האגיות, הכשופה, שפרחיה הירפ ניחוחו של עולם אחר וצליל-ברושה התנועעו לקצב מגנינתו של עידן עלים, עידן אבוב.

משעיל העפר נתמשך בין משוכות-הפרדסים וסוף לא היה לו, ואף לא ראשית. איש לא ידע מהיכן בא אותו שביל ולאן הוא הולך — ואף השביל עצמו לי ידע.

אור הירח זרח בצמותיה של רחל, הצמות השחורות, הרוות, סנדליה טפפו ולא-טפפו בעפרו הרך של המשעול וידה היתה אחוזה בידו, שותקים היינו, כפי שהיינו שותקים רוב הזמן שנמצאנו יחד. שכן רחל לא הייתה מן הדברניות ואני — אני הייתי חושש לדבר בנוכחותה של רחל. לא שהייתי ירא פן אסגר עצמי בידיה אם אגלה צפונות נפשי. לא — לא זה, שהרי אוהבים היינו איש את רעותו אהבה עזה, לא שתמיד הייתי חושש שמא אומר דבר לא נכון, משוה שיפגע ברחל, משוה שלא יהיה לה לרצון. או היתה מתעצמת בפתי וברק עיניה היה כבה לשעות. בראשונה ניסיתי לנחמה, אולם עדימהרה נואשתי מכך. לפי שנוכחתי לדעת כי לא תנחומתי אין בכוחם להצהיל את רוחה. עד שפלטתי היתה חזורת ומצטנחת מעצמה בעטייה של איוו מילה שהר צאתה מפי. רבות תהיתי על קנקן של מילות-הקסם אשר השיבו אליה את רוחה הטוב, אולם העליתי הרס בידו לאמיתו של דבר לא ידעתי את רחל כלל-וכלל. מעולם לא יכולתי להחליט אם מכיר אני אותה שבעה ימים או שבע שנים, מעולם לא סחה לי על אודות עצמה, ואני חשתי לש"

התחרות העולמית של הסיפור הקצר

להיכן הולכה הדרך שהשתרעה בין הפרדסים השטופים אור ירח? לאן היו סועדות פניהם של רחל ואריה. שאהב אותה אהבה עזה ולוהטת? מי היו שוכני הבית הערבי השומם, אשר בלב ארץ העצים האנדרית? את התשובות על כך לא ידע אריה לעולם.

מפיה של רחל.

"רחל, את בטוחה שלא את אירגנת את כל הענין?" התחננתי לני לפניה. יראתי להכחיש את דבריה, פן יגרום לה הדבר עצמתינפס כרגיל.

כאם או כמורה המשתדלת לחקור את טעותו הטפשית של נער קטן מבלי שיעלב. "בוא וזכיר לך בדיוק: אני עומדת במטבח וטפסתי את הכלים. תתאם ונכנסת ואמרת: 'רחל, יש לי רעיון אדיר. מה דעתך על טיוול קטן בין הפרדסים?' 'שאלתי לאן, ואתה אמרת שיש ליד כפר-סבא קיבוץ בשם הלחם ובו יושב גרעין של לואאים'."

"לואאים?" קראתי בתמהון. "מארץ לוז? הלא אין בכלל מקום כזה על פני כדור-הארץ?"

"זהו, בדיוק מה שטענתי אני, אבל אתה נשבעת לי שכל מי שלמד גיאוגרפיה בבית-הספר העממי יודע היכן לוז." לא ידעתי את נפשי. הייתי בטוח, כי כל מה שסיפרה לי עתה אך פרי דמיונה הוא. שכן בעלת דמיון עשיר הייתה רחל ולא תמיד ידעה לשמור על הגבול בין העובדות לבין הדמיון גות והמחשבות. לא פעם הייתה מספרת לי בעשיות שונות ומשונות והיתה עומדת בתוקף על כך, שכל דבריה הם אמת לאמיתיה. פעם אחת נסיתי לטיוול ספק באחד מספוריה. והדבר הכאיב עד מהרה, כיצד בלתי נאמנה דמיונה והיא קראה: "אתה לא מאמין לי." אתה לא מאמין לי, אני יודעת... אתה וכל האנשים חושבים, שרק מה שאתם קולטים בחמשת-החושים השטחיים שלכם הוא אמת. כמה מוגבלים אתם. כמה עלובים וצרי-אופק!"

נחתה היו לי דבריה, ומעולם לא יכולתי להבינם — כמוהם כרחל עצמה.

פעמים רבות חשתי בה שהדברים שסיפרה לי בתור עובדות לא היו אלא חלומותיה. אולם לא הייתי בטוח בכך. מפני שכמה וכמה פעמים היו אותם סיפורי-בדים מעוררים בי זכרונות עממיים, הדים נתפסים ולא-נתפסים של מאורעות, של מצבים — דברים שמעולם לא יכולתי לקבוע אם אמנם אירעו ומעשים שלעולם לא היו מחזורים לי זמנם ומקומם. הירח טיפס קימעה ונתלה באמירו של הגבוה שבברושים. רוח קלה תחלה מנשבת והיתה כופפת את הברוש פעם לצד זה ופעם לצד זה. אולם הירח לא מש ממנו. דומה היה, שאף

משהגש לי האוכל, ראיתי כי אני יכול להביאו אל פי דברי רחל על הפקודה קעקעו את שלוחת רוחי עד היסוד, ועמה נסתלק גם תיאבוני. ידעתי, ששוב לא יחזרו אלי עד שאתפוס את בעל-הפקודה ואשמיעהו דברים כדורבנות.

מימיני ישבה הנערה שקבלה את פנינו. מי כאן המרכז שלכם? שאלתי.

היא הסתכלה בי בתמהון וחייכה חיוך רחב. אינך יודע שאין לנו מרכז?

מה פירוש אין לכם מרכז? התעקשתי. אז מי מנהל את הענינים?

כל אחד אחראי על עבודתו, השיבה הנערה, ועם המוסדות העירוניים אין לנו בין כה וכה כל קשר. מדוע אתה שואל? הוסיפה — לשם הנימוס, כנראה.

אני רוצה לדעת מי...

חשתי צביטה עזה בירכי השמאלית. ניתרתי ממקומי בפגיעה של זעם. פניה של רחל נתחייכה אלי ברוב חביבה. מדוע אתה לא איכל את העוגה, ילד. היא טוכה מאד! לחשה לי.

אני לא אוכל מפני שאני לא רוצה! סיננתי לעומתה בזעם. מה צריכה להביע הצביטה הזאת?

שלא תשאל שאלות טפשיות ולא תביא במבוכה אנשים שדואגים לך. עכשיו קום. אתה לא רואה שכולם כבר גמרו לאכול?

אבל רחל, אני לא מבין פה שום דבר. אם אין מרכז אז מי נתן את הפקודה?

אולי תפסיק כבר לדבר על הפקודה הזאת! לחשה רחל בכעס. די לך לעשות מעצמך אידיוט!

ענה ידעתי בבטחה כי נעשה כאן משהו מאחורי גבי. רחל רקמה עם משהו תכנית הנוגעות אלי ואף לא ראתה צורך לגלות לי שמץ מהן. חשתי עצמי עלוב ומושלל לאין שעור. שנאתי את רחל וחפצתי לברוח מן המקום המאיר הזה, מן החברים הצוהלים הללו, שמבטיהם אינם אלא התגלמותה של אחותי-אדם ואהבת-אנוש. מדוע כל-כך טובים וחביבים הם בשעה שלבי מר עלי, ואולי הם מרחמים עלי, אולי הם יודעים משהו שאני איני יודע, והם מסתירים את האמת במבטים הזורחים האלה — חמתי בערה בי עד לשגעון. העברתי עינים חשניות וקוראות-תגר מחבר לחבר, אולם איש לא שם אלי לב.

באחת הפינות התארגנה קבוצה לשירה. רחל ניצבה ביניהם וחייכה אל אחד החברים. לא יכולתי לסבול עוד. הסתכלתי ברחל, ומשדתי את מבטה, רמזתי לה לגשת אלי. אולם היא עשתה עצמה כאינה רואה ואולי באמת לא ראתה. קרבתי אליה ואמרתי: רחל, אני רוצה להגיד לך משהו.

אבל עשה את זה מהר, אמרה רחל. עוד מעט מתחילים לשיר.

אני רוצה ללכת הביתה.

הבית? השתגעתי? אמרה רחל בנויפה. איך עלה על דעתך הרעיון הנחמד הזה?

רחל, הקשיבי לי רגע. לא טוב לי פה. אני רוצה להיות שוב אתך לבד בלי כל האנשים הרועשים האלה. בחייך, הפצתי בה. בוואי נלך מכאן.

יצאת מדעתך? כל-כך טוב לי פה. אף פעם לא הייתי מ-

אושרת כמו עכשיו. אני חושבת שנישאר לפחות עד יום ראשון.

מימי לא הרגשתי עצמי חסר-ערך ואסקופה נדרסת כמו באותו רגע. הזאת רחל, רחל שלי? את יכולה להישאר, אם את רוצה. אני הולך.

עיניה של רחל להטו. אף אחד לא מעכב אותך. שלום. רחל — — —

היא הפנתה אלי גבה רחוקה אל הקבוצה. לאיטי ירדתי במדרגות-העץ החורקות. על כל מדרגה קיויתי שתתחרט ותחזור אלי; ומשניצבתי על הקרקע המתנתי לה דקות מספר. עיני מלאו דמעות. כשלתי אל שער-הפרדס כשבמוחי הולם קורנס-ענק ויחידי: האמנם — אאבד — את — רחל? ואחר שמעתי את חריקת המדרגות. עוד רגע ואני ורחל נצבנו פנים אל פנים. עיניה של רחל היו נוגות.

נוגות. התקפיות והאדנות נעלמו מהן — ושוב היתה זו רחל הרגילה, אהובתי המיפלאה מימים-ימימה, אריה, אתה לא אוהב אותי כבר?

לבי נפער לקראתה, אולם יהירותי לא הניחה לי להתפייס עמה בטרם אשמיעה כמה דברים בוטים. את עוד שואלת? אמרתי. קודם רוקמת מזימות מאחורי גבי ועושה ממני צחוק...

אוי טפשוני. טפשוני שלי, אמרה רחל ברוך. איזה מזימות? אתה לא מבין שרק בשבילך עשיתי מה שעשיתי, כדי שתהיה מאושר — אתה ואני...

אז מה כל ענין הפקודות האלה? נאחזתי בקושי בעמדותי האחרונה.

טפשוני, טפשוני, אמרה רחל והביטה בי באהבה רבה כל-כך, עד שכמעט נשברה התנגדותי כליל. הרי אמרתי פקודות רק סתם, בצחוק, ומפני ששאלת כל-כך הרבה שאלות טפשיות שלא היו במקום ולא היה לי או חשק להסביר לך. ואחרי הכל, הרי זו היתה באמת פקודה... כי זה היה צו-החיים, אריה, קול התגשמות התשוקה הגדולה של שנינו, שצעק אלי אז... מה שתמיד רצינו — אתה ואני, להיות מאושרים כל ימי חיינו — בלי דאגות קטנוניות. אני אוהב אותה ואתה תאהב אותי וכולם יאהבו אותנו ואנחנו את כולם — באהבה אחרת, שהיא בעצם אותה האהבה. את הפקודה הזאת קבלתי אני, אריה, מפני שאני אשה, וצווי החיים מגיעים אלי, ולא אליך.

כרגיל, לא יכולתי להבין את דבריה. אולם הם הרחיבו את לבי, והוא המה ותבע כי אענה להם, כי אפקיר עצמי בידיה ללא סייג, ללא שיוור. אולם היתה בי איוו נימה עקשנית שלחשה כל הזמן: אולי היא טומנת לך פת היותה. אתה יודע שאסור לבטוח בנשיה...

הייתי נבוכ ואובר עצות לחלוטין. הבטתי אל האופק. הירח שקע, ועלטה גמורה אפפה את העולם.

מיד כשחזרתי לביתי באותו ערב התחלתי חוקר ודורש על מקומו של קבוץ-הלחם, ונתאשר לי למעלה מכל ספק, כי זה שנים רבות שוכן הוא על חוף הים, בין טנטורה ועתלית. יום אחד לא יכולתי להתאפק עוד וירדתי באוטובוס ההולך לכפר סבא. חייב הייתי לדרת לסופו של המאורע המוזר.

הלכתי ברחובות כפר-סבא ושאלתי כל אדם שנודמן לי על קיבוץ-הלחם. אולם איש לא הכיר קיבוץ בשם זה בסביבה הקרובה או הרחוקה. לבסוף פגעתי בשומר ותיק אחד, משהצגתי לו את שאלתי משך בשפם השיבה שלו, כיצד וכאמר: קיבוץ-הלחם... כן... זכור לי משהו. כן, זה היה לפני הרבה שנים, בעשרים-ושלוש או עשרים-וארבע. פה לא-רחוק, בפרדס של אבו-מוסה, יש בית ערבי ישן ובו השתקעו כמה בחורים ובחורות. היו פה כשנה.

ומה קרה להם?

התפורו, כנראה. אינני זוכר בדיוק. כל-כך הרבה שנים עברו מאז...

אולי תוכל להראות לי את הדרך לשם? ביקשתי.

הוא התבונן בי בתמהון ובחשד. בבטל מה? עכשיו גרים שם עולים חדשים. רוצה לעשות עסקים?

לא... סתם ככה.

הצלחתי, כנראה, להרגיע את חשדותיו, שכן תיקן את רצועת אקדוחו ואמר: טוב, נגיש אתך.

הפרדסים היו רובם מיובשים ולא הניבו עוד פרי. לאחר שעתים של הליכה אמר: הנה הבית. ילדים כהי-עור התרוצצו בחצר ואשה שמנה תלתה כביסה. והו, אמר.

משהו חרק מתחת לרגלי. התכופתי ומשכתי מתוך העפר לוח פח, שעליו נראו כמה אותיות מטושטשות.

השומר התבונן בו. הראה לי, אמר. כן, זהו השלט הישן שלהם. פלא שנשתמר אחרי כל-כך הרבה שנים.

חֵת שֶׁבַּע שְׁמֹנֶה

מאוזן: 1. אליה מהגרים ישראלים רבים; 4. עירו של אבא חושי; 8. חטיבת פלמ"ח שהגנה על ירושלים; 10. ארבע שיטות להסברת התורה; 12. לא נאה להסב אותו; 13. גם עליה ממונה משרד החינוך; 16. הדוד ה-אמריקאי; 17. היפוכו של ענק; 19. בירתו של ארגנטינה; 20. אגף חדש במטכ"ל; 21. עליו חיו בני-ישראל במדבר; 23. בנו של נוח ואבי האפריקאים; 24. מקצר דרך לחישובים; 26. חודש החורבן; 27. המיילל בפרדסים; 29. אחד משמותיו הפרטיים של סארטר; 31. מלך יהודה; 33. על שמו קרוי בית מידות תל-אביב; 35. תוספת לשם מערב-אירופאי; 36. אותם מגזרים הבתים בניו-יורק; 38. היפוכו של טוב; 39. יוצר-אופנה פריסאי; 41. שם עברי פרטי; 43. המוזיאון הפריסאי; 44. בראשית היה עליה חושך.

מאונך: 1. אותו מעלים על המזבח; 2. בלשון קצרה, בבקשה; 3. בין חדר לחדר; 5.

7	6	5	4		3	2	1
41		10	9				8
	46		15		14	13	12
		20			49	18	17
			23			21	
							24
28		29			26		25
	34	33	32		31		29
		37					35
	38						
		42	41			40	39
				44			
							43

מבניו של נוח: 6. אבי הפרה; 7. מפעל רפ"א ישראל-אמריקאי; 8. גדול ארגוני המח"ת העבריים; 9. אביו הרוחני של האצ"ל; 11. קפה תל-אביב; 14. איש דת יהודי; 15. הוספתו בונה שמות עצם; 18. הנציב הראשון ליהודה; 20. מנתו של כל איש דתי; 22. רובה של ישראל; 23. נאד מים; 25. מלבוש כוהנים; 28. קרובת משפחה לדבורה; 30. מוסיף טעם לעוגה; 31. קין להבל; 32. ראשי התיבות המנדטוריים לארץ-ישראל; 34. אחד מרוחות השמים; 36. בלעז, חמסין; 37. חלקו של כל איש; 40. האות הששית; 42. מלת הבררה.

פותרי תשבץ בינלאומי שובו בפרסי ספרים:

מרדכי דן — צה"ל, ד.צ. 616;
שרה סמולסקי — תל-אביב, שדרות הרצון 87;
יהונתן בלומטל — תל-אביב, רות 7.